Bratislava

2026

SBA

SLOVAK | BUSINESS | AGENCY

TEST MSP EX ANTE K NÁVRHU ZÁKONA O DPH K ZAVEDENIU E-FAKTÚRY NA SLOVENSKU

Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vydavateľ: Slovak Business Agency

© SBA, Bratislava, 2026

Všetky práva vyhradené.

Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Neprešlo jazykovou úpravou

Obsah

Zoznam tabuliek **4**
Úvod **5**
1 Právna analýza súčasného stavu **7**
1.1 Európsky a historický rámec 7
1.2 Národný právny rámec a slovenská právna úprava fakturácie 9
1.3 Navrhovaná právna úprava - novela zákona o DPH (UV-27790/2025) 11
1.3.1 Zmeny navrhované s účinnosťou od 1. januára 2027 12
1.3.2 Zmeny navrhované s účinnosťou od 1. júla 2030 13
2 Identifikácia problému **20**
2.1 Predčasné a rozšírené zavedenie povinností („goldplating“) 20
2.2 Technická pripravenosť štátu a infraštruktúry 21
2.3 Finančné náklady implementácie 22
2.4 Administratívna a organizačná záťaž 22
2.5 Inštitucionálna koordinácia a riadenie reformy 22
2.6 Sociálno-ekonomické dopady na MSP 23
3 Medzinárodné porovnanie a best practices členských štátov EÚ **25**
3.1 Ciele a metodika porovnania 25
3.2 Prehľad systémov e-fakturácie v členských štátoch EÚ 25
3.2.1 Centralizovaný model 26
3.2.2 Hybridný model 26
3.2.3 Decentralizovaný model 26
3.3 Príklady mimo EÚ - globálne best practices 28
3.4 Odporúčania pre Slovensko 30
4 Meranie vplyvu regulácie **31**
4.1 Modelové príklady administratívnej záťaže pre MSP 31
4.2 Vplyv administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie na podnikateľské prostredie z pohľadu MSP 45
4.3 Očakávané prínosy zavedenia e-fakturácie pre MSP 48
4.4 Limity ex-ante analýzy kvantifikácie administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie pre MSP 49
5 Výsledky konzultácií so zástupcami MSP/s podnikateľskými subjektmi **50**
5.1 Kľúčové pripomienky Slovak Business Agency 50
5.2 Pripomienky ďalších podnikateľských subjektov 51
5.3 Vyhodnotenie pripomienok a postoj predkladateľa 52
5.4 Zhrnutie výsledkov konzultácií 52
6 Návrhy alternatívnych riešení a zmierňujúcich opatrení **54**
Záver **56**
Zoznam zdrojov **57**

Zoznam tabuliek

Tab. č. 1: Právne zmeny navrhované v novele zákona o DPH 14
Tab. č. 2: Gold-plating v návrhu novely zákona o DPH vo vzťahu k iniciatíve ViDA 21
Tab. č. 3: Sumarizácia problémových oblastí novely zákona o DPH podľa miery rizika pre MSP 23
Tab. č. 4: Porovnanie systémov e-fakturácie v EÚ - medzinárodné best practices 27
Tab. č. 5: Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - mikropodnik 32
Tab. č. 6: Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - mikropodnik 34
Tab. č. 7: Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - malý podnik 36
Tab. č. 8: Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - malý podnik 37
Tab. č. 9: Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - stredný podnik 40
Tab. č. 10: Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - stredný podnik 41
Tab. č. 11: Porovnanie administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie modelových podnikov podľa veľkostnej kategórie 44
Tab. č. 12: Východiskové parametre pre ilustratívny výpočet dodatočných administratívnych nákladov pre MSP 45
Tab. č. 13: Ilustratívny výpočet ročných časových nákladov (čas × sadzba × počet) pre MSP 45
Tab. č. 14: Ilustratívny výpočet ročných prevádzkových nákladov navyše pre MSP 46
Tab. č. 15: Ilustratívny výpočet ročnej časovej záťaže pre MSP 46
Tab. č. 16: Súhrnný prehľad celkových administratívnych dopadov na MSP 47
Tab. č. 17: Odporúčania pre legislatívne, organizačné a technické nastavenie systému elektronickej fakturácie v SR 54

Úvod

Predkladaný test MSP sa vzťahuje na vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, v znení neskorších predpisov (ďalej len „**novela zákona o DPH**“).[1]

Podľa vládneho návrhu novely zákona o DPH, ktorý vláda SR schválila dňa 22.9.2025[2] (UV-27790/2025) sa systém elektronickej fakturácie začne uplatňovať od 1. januára 2027. Povinnosť vyhotoviť elektronickú faktúru sa bude vzťahovať na platiteľov DPH, ktorí dodali tovar alebo službu s miestom dodania v tuzemsku alebo prijali platbu pred týmto dodaním. Neplatitelia DPH nebudú mať povinnosť e-faktúry vystavovať. Z povinnosti sú zároveň podľa návrhu vylúčené plnenia oslobodené od dane podľa § 28 až § 43 a § 47 zákona o DPH (napr. poštové služby, zdravotná starostlivosť, sociálna pomoc, vzdelávacie a finančné služby) a rovnako aj prípady, keď platiteľ vyhotovuje zjednodušenú faktúru. Vyhotovenie elektronickej faktúry nebude podliehať súhlasu príjemcu plnenia - dodávateľ tak bude môcť faktúru zaslať priamo prostredníctvom doručovacej služby registrovanej Finančnou správou SR.

Hoci novela zákona nadobúda účinnosť 1. januára 2026, viaceré jej kľúčové časti týkajúce sa povinnej elektronickej fakturácie sú v účinnosti až od 1. januára 2027. Výsledkom je, že rok 2026 predstavuje dobrovoľnú testovaciu fázu, v ktorej si podnikatelia môžu overiť technickú funkčnosť a integráciu systému e-faktúr pred začiatkom povinnej ostrej prevádzky v roku 2027. Firmy budú môcť využívať služby tzv. „digitálnych poštárov“, ktorých zoznam bude priebežne zverejňovaný na portáli Finančnej správy. Podnikatelia tak budú môcť vystavovať a prijímať elektronické faktúry ešte pred zavedením povinnosti, pričom malé podniky si vystačia aj s jednoduchým kontom v aplikácii poskytovateľa bez potreby implementácie komplexných automatizovaných riešení. Ostrá povinnosť začne platiť až od 1. januára 2027.

Z pohľadu MSP ide v každom prípade o najrozsiahlejšiu zmenu v oblasti daňovej a účtovnej administratívy za posledné desaťročie, keďže zasahuje každodenné procesy fakturácie, účtovníctva, reportingu a interných tokov informácií v takmer všetkých odvetviach ekonomiky.

Účelom testu MSP je preskúmať, či navrhovaná legislatíva:

- zohľadňuje špecifiká MSP,
- neprimerane nezvyšuje administratívnu a finančnú záťaž,
- a či rozsah povinností neprekračuje rámec európskych požiadaviek (goldplating).

Elektronická fakturácia nie je len technickou úpravou, ale štrukturálnou reformou procesov v daňovej správe aj v súkromnom sektore. Faktúra predstavuje základný dokument každej obchodnej transakcie, je predpokladom pre vznik daňovej povinnosti, účtovanie, právo na odpočet DPH a uznanie daňového výdavku. Podľa odhadov Ministerstva financií SR (ďalej len MF SR“) a Finančnej správy SR sa na Slovensku ročne vystavujú stovky miliónov faktúr. Na úrovni Európskej únie platí, že podľa hodnotiacej štúdie Európskej komisie k fakturačným pravidlám bolo napríklad v roku 2017 len približne 5 z 18 miliárd vystavených faktúr vo forme elektronických faktúr (e-invoices), pričom asi 60 % týchto e-faktúr bolo v neštruktúrovanom

[1] V čase písania Testu MSP bol predmetný zákon schválený vládou, avšak nebol ešte schválený Národnou radou SR.

[2] Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnote a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Úrad vlády SR. Dostupné tu: https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/31161/1

formáte (napr. PDF), ktorý neumožňuje plne automatizované spracovanie.[3] Takýto spôsob fakturácie predstavuje významnú administratívnu a finančnú záťaž pre podnikateľov a obmedzuje možnosti automatizácie daňovej kontroly.

Zavedenie e-faktúry má umožniť Finančnej správe SR sledovať a overovať tok transakcií prakticky v reálnom čase, čím sa zníži priestor pre karuselové podvody, nepravdivé odpočty DPH či oneskorené priznania. Vďaka štandardizácii formátu podľa EN 16931 a jeho prepojeniu na európsku sieť Peppol sa má zároveň posilniť interoperabilita a zjednoduší medzinárodná obchodná komunikácia podnikateľov. Reforma teda sleduje dvojitý cieľ - znížiť daňovú stratu štátu a zároveň zjednodušiť podnikateľské procesy prostredníctvom digitalizácie.

Dokument je rozdelený do **šiestich hlavných častí**, ktoré na seba logicky nadväzujú. Úvodné kapitoly predstavujú právny a historický rámec, v ktorom sa pripravovaná reforma e-fakturácie posudzuje. **Prvá časť** obsahuje právnu analýzu súčasného stavu, a to na úrovni Európskej únie, ako aj národnej legislatívy, vrátane návrhu novely zákona o DPH (UV-27790/2025) s uvedením jednotlivých míľnikov účinnosti.

Druhá časť sa zameriava na identifikáciu hlavných problémov zavedenia e-fakturácie, vrátane potenciálneho rozšírenia povinností nad rámec európskej legislatívy (gold-plating), technickej pripravenosti štátu, finančných a administratívnych nákladov, ako aj dopadov na MSP.

Tretia časť prináša medzinárodné porovnanie a best practices členských štátov EÚ a vybraných krajín mimo EÚ. Obsahuje prehľad rôznych modelov e-fakturácie (centralizovaný, hybridný a decentralizovaný) a súhrn odporúčaní pre Slovensko.

Štvrtá časť sa venuje meraniu vplyvov regulácie. Zahŕňa modelové príklady administratívnej záťaže pre MSP, analýzu očakávaných prínosov reformy a limity kvantifikácie v ex-ante fáze.

Piata časť sumarizuje výsledky konzultácií so zástupcami MSP a iných podnikateľských subjektov a hodnotí zásadné pripomienky.

Záverečná šiesta časť predstavuje alternatívne riešenia a zmierňujúce opatrenia, ktoré môžu prispieť k efektívnejšiemu a menej zaťažujúcemu zavedeniu e-fakturácie. Dokument končí záverom a zoznamom použitej literatúry.

[3] Európska komisia (2019): *Study on the evaluation of invoicing rules of Directive 2006/112/EC*, TAXUD, s. 27-28. Dostupné tu:
https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2019-07/report_evaluation_invoicing_rules_vol1_en.pdf?utm_source=chatgpt.com

1 Právna analýza súčasného stavu

Právna analýza predstavuje základnú časť testu MSP, keďže umožňuje posúdiť, na akom právnom rámci je založená navrhovaná regulácia, aké zmeny prináša a v akom rozsahu rozširuje alebo modifikuje existujúce povinnosti podnikateľských subjektov. Cieľom tejto časti je porovnať aktuálnu právnu úpravu s navrhovanými zmenami, určiť ich pôvod (európsky alebo vnútroštátny) a identifikovať miesta, kde novela môže viesť k zvýšeniu administratívnej alebo finančnej záťaže MSP.

Východiskom pre posúdenie je **zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty**, ktorý upravuje fakturáciu a správu DPH, ako aj **súvisiace právne predpisy EÚ** - najmä smernice o spoločnom systéme DPH, elektronickej fakturácii a digitalizácii správy daní.

Právna analýza sa preto člení na tri nadväzujúce časti:

1. **Európsky a historický rámec**, ktorý vysvetľuje legislatívny základ e-fakturácie v EÚ a vývoj európskych noriem,
2. **Národný právny rámec a aktuálnu právnu úpravu fakturácie** v SR.
3. **Tabuľku legislatívnych zmien**, ktorá sumarizuje konkrétne novelizačné body, ich účinnosť a dopady.

1.1 Európsky a historický rámec

Rozvoj elektronickej fakturácie v členských štátoch EÚ je priamym dôsledkom postupnej digitalizácie daňovej politiky na európskej úrovni. EÚ sa od začiatku 21. storočia usiluje o **harmonizáciu systému DPH** a o vytvorenie jednotných pravidiel pre spracovanie daňových dokladov. Tieto pravidlá majú zabezpečiť nielen jednotný výklad v celej EÚ, ale aj lepší výber daní a zníženie rizika podvodov. Európsky rámec e-fakturácie sa vyvíjal v niekoľkých fázach - od prvotného zrovnoprávnenia elektronických faktúr s papierovými až po zavedenie záväzného štandardu pre celý verejný sektor. Tento proces vytvoril právny základ, na ktorý nadväzuje aj slovenská novela zákona o DPH.

Základné európske predpisy

- **Smernica Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty**[4]: Táto smernica tvorí základný právny rámec DPH v EÚ. Upravuje spoločný systém DPH, definície zdaniteľných osôb, miesto dodania tovarov a služieb, ako aj povinnosť vystavenia faktúr pri dodaní tovaru a služieb. Jej význam spočíva v zjednotení princípov zdaňovania naprieč EÚ a v stanovení povinnosti členských štátov zabezpečiť, aby každá transakcia podliehajúca DPH bola riadne zdokladovaná. Táto smernica neskôr umožnila prijatie osobitných úprav pre elektronické faktúry.
- **Smernica Rady 2010/45/EÚ z 13. júla 2010**, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o pravidlá fakturácie (tzv. **Invoicing Directive**[5]): Tento predpis bol prelomový - po prvýkrát zrovnoprávnil elektronickú faktúru s papierovou, čím odstránil právnu neistotu a umožnil podnikom používať digitálne formáty. Zároveň zaviedol

[4] Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty. Úradný vestník EÚ: L 347, 11.12.2006. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj

[5] Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty. Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj

zásadu „technologickej neutrality“, podľa ktorej sa členským štátom zakazuje obmedzovať formáty alebo technológie, ak je zachovaná autenticita pôvodu, integrita obsahu a čitateľnosť faktúry. Táto smernica otvorila cestu pre rozšírenie e-faktúr v B2B (business to business) sektore a umožnila, aby sa elektronická fakturácia stala plnohodnotným nástrojom správy daní.

- **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ z 16. apríla 2014 o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní B2G**[6] (business to government): Tento právny predpis predstavuje ďalší krok v digitalizácii - stanovil povinnosť, aby všetky verejné orgány členských štátov prijímali elektronické faktúry vyhotovené v súlade s jednotnou európskou normou EN 16931. Jeho cieľom bolo odstrániť technické prekážky v cezhraničných verejných zákazkách, znížiť administratívne náklady a umožniť interoperabilitu medzi účtovnými a daňovými systémami rôznych krajín.
  Z pohľadu SR to bol prvý krok, ktorý viedol k prijatiu zákona č. 215/2019 Z. z. o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní (tzv. B2G e-faktúra).
- **Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1870 z 16. októbra 2017**[7]: Rozhodnutie Komisie uverejnilo odkaz na európsku normu EN 16931 a zoznam vyhovujúcich syntaxí (formátov dát) - UBL 2.1 a CII. Práve tento dokument zabezpečil, že sa e-faktúry budú v celej EÚ prenášať a spracovávať v rovnakých dátových štruktúrach. Pre Slovensko to znamená, že e-faktúry vystavené podľa novely zákona o DPH budú kompatibilné s medzinárodnými systémami (napr. Peppol).

Iniciatíva ViDA (VAT in the Digital Age)

Iniciatíva „VAT in the Digital Age“ (ďalej len „ViDA“) predstavuje komplexný legislatívny balík Európskej únie zameraný na modernizáciu systému DPH v digitálnom hospodárstve. Pôvodne ju Európska komisia predložila ako **návrh smernice Rady COM(2022)701 final z 8. decembra 2022**, ktorým sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH. Balík ViDA pozostáva zo **Smernice Rady (EÚ) 2025/516** a **Nariadenia Rady (EÚ) 2025/517**, ktoré spolu modernizujú pravidlá dane z pridanej hodnoty pre digitálny vek. Po legislatívnom procese bol celý balík ViDA schválený Európskym parlamentom **12. februára 2025** a formálne prijatý Radou Európskej únie **11. marca 2025**[8].

Reforma smeruje k vytvoreniu **plne digitálneho prostredia pre výmenu fakturačných a transakčných údajov v rámci EÚ**, a to prostredníctvom zjednotenia pravidiel elektronickej fakturácie a zavedenia takmer okamžitého reportovania údajov daňovým orgánom členských štátov.

Základné piliere ViDA sú:

- povinné vystavovanie a prijímanie **elektronických faktúr pre cezhraničné transakcie** v rámci EÚ od **1. júla 2030**,

[6] Smernica Rady 2010/45/EÚ z 13. júla 2010, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o pravidlá fakturácie. Ú. v. EÚ L 189, 22.7.2010. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2010/45/oj

[7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ z 16. apríla 2014 o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní. Ú. v. EÚ L 133, 6.5.2014. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/55/oj

[8] Smernica Rady (EÚ) 2025/516 z 11. marca 2025, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o pravidlá dane z pridanej hodnoty pre digitálny vek, a Nariadenie Rady (EÚ) 2025/517 z 11. marca 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010 o administratívnej spolupráci v oblasti dane z pridanej hodnoty. Dostupné tu: Smernica: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2025/516/oj Nariadenie: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/517/oj

- **digitálne reportovanie údajov (Digital Reporting Requirements - DRR)** namiesto súčasných kontrolných výkazov,
- a **zjednotenie technických štandardov na báze EN 16931 a harmonizácia dátových polí;** členské štáty môžu používať kompatibilné doručovacie siete (napr. Peppol).

Rada EÚ balík ViDA formálne schválila 11. marca 2025. Podľa článku 1 smernice Rady (EÚ) 2025/516, účinného od 25. marca 2025, môžu členské štáty zaviesť povinnú elektronickú fakturáciu pre tuzemské transakcie bez potreby osobitného derogačného povolenia podľa článku 395 smernice 2006/112/ES. Článok 1 zároveň umožňuje členským štátom zaviesť vlastné vnútroštátne systémy oznamovania údajov z tuzemských transakcií, avšak najneskôr do 1. júla 2030, odkedy musia byť tieto systémy kompatibilné s európskym systémom elektronického oznamovania údajov (EÚ DRR - Digital Reporting Requirements).

Podľa článku 5 smernice Rady (EÚ) 2025/516, účinného od 1. júla 2030, sa zavádza povinná elektronická fakturácia pre cezhraničné transakcie v rámci EÚ a zároveň vzniká povinnosť oznamovania údajov z cezhraničných transakcií prostredníctvom jednotného systému EÚ DRR. Oznamovanie údajov z tuzemských transakcií zostáva po roku 2030 len možnosťou členských štátov, nie povinnosťou.

Hlavným cieľom reformy je znížiť daňovú medzeru v DPH (VAT gap), zjednotiť technické štandardy, znížiť administratívne náklady podnikov a umožniť rýchlejšiu a automatizovanú kontrolu daňových priznaní v reálnom čase.

1.2 Národný právny rámec a slovenská právna úprava fakturácie

Zavedenie povinnej elektronickej fakturácie nie je izolovanou zmenou daňového zákona, ale súčasťou širšieho rámca reforiem v oblasti digitalizácie verejnej správy, zvyšovania efektívnosti výberu daní a zlepšovania podnikateľského prostredia. Preto je vhodné, aby bol návrh zákona posudzovaný aj v **kontexte kľúčových strategických dokumentov**, ktoré definujú smerovanie hospodárskej politiky SR.

Programové vyhlásenie vlády SR 2023-2027

Programové vyhlásenie vlády SR[9] predstavuje základný politicko-strategický rámec pre tvorbu legislatívy a verejných politík. V oblasti finančnej správy a digitalizácie verejnej správy priamo deklaruje ciele, ktoré reforma e-faktúry napĺňa:

- *„Vláda podnikne reálne kroky na zvýšenie efektívnosti výberu daní a na zlepšenie kvality verejných rozhodnutí a hodnoty za peniaze.“* (časť Finančná politika)
- *„Obrovské možnosti zlepšenia efektívnosti štátnej správy prináša digitalizácia.“* (časť Verejná správa)

Elektronická fakturácia nie je len technickým opatrením, ale nástrojom na naplnenie vládneho záväzku modernizovať správu daní a zvýšiť jej efektívnosť prostredníctvom digitalizácie procesov.

[9] Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, schválené vládou SR a predložené Národnej rade SR. Úrad vlády Slovenskej republiky. Dostupné na: https://www.vlada.gov.sk/site/assets/files/1694/programove_vyhlasenie_vlady_sr.pdf

Plán obnovy a odolnosti SR - Komponent 17 „Digitálne Slovensko“

Druhým kľúčovým rámcom je Plán obnovy a odolnosti SR[10], ktorý predstavuje implementáciu európskych investičných priorít a reforiem. Komponent 17 „Digitálne Slovensko“ sa zameriava na digitalizáciu verejnej správy, zdieľanie dát, interoperabilitu informačných systémov a elektronizáciu služieb.

Dokument výslovne uvádza:

- *„Cieľom tohto komponentu je dosiahnuť podstatný pokrok v digitalizácii verejnej správy a ekonomiky tak, aby boli slovenské inštitúcie pripravené na digitálnu transformáciu spoločnosti.“*
- *„Reformy pod komponentom Digitalizácia verejnej správy sa zameriavajú na elektronizáciu procesov, zjednotenie dátových štandardov, zlepšenie kybernetickej bezpečnosti a podporu digitálneho hospodárstva.“*

Tieto ciele sú plne kompatibilné so zámerom novely zákona o DPH, ktorá zavádza elektronickú fakturáciu ako nástroj automatizácie a štandardizácie ekonomických dát v súlade s európskym rámcom EN 16931 a iniciatívou VAT in the Digital Age.

Z oboch strategických dokumentov vyplýva, že cieľom vlády SR je:

- digitalizovať verejné služby a procesy,
- zvýšiť efektívnosť výberu daní a transparentnosť hospodárskych operácií,
- a podporiť prepojenie verejného a podnikateľského sektora prostredníctvom dátových riešení.

Zavedenie povinnej elektronickej fakturácie preto nie je izolovanou zmenou, ale systematickým napĺňaním záväzkov SR v rámci jej domácej aj európskej digitalizačnej politiky.

Pravidlá fakturácie v SR sú zakotvené predovšetkým v **zákone č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty** (ďalej len „zákon o DPH“), ktorý nadobudol účinnosť 1. mája 2004 v súvislosti so vstupom SR do EÚ. Tento zákon transponoval základnú smernicu 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH a ustanovil povinnosť vystaviť faktúru pri dodaní tovaru alebo služby, ako aj všeobecné náležitosti faktúr (§ 71 - 75 zákona).

Okrem zákona o DPH sa problematiky dotýkajú aj:

- zákon č. 215/2019 Z. z. o zaručenej elektronickej fakturácii a centrálnom ekonomickom systéme a o doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) - upravuje elektronickú komunikáciu s daňovou správou,
- zákon č. 305/2013 Z. z. o eGovernmente, ktorý stanovuje rámec pre elektronickú komunikáciu so štátom,
- a zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorý definuje povinnosti pri uchovávaní účtovných dokladov v elektronickej podobe.

[10] Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Komponent K17 – Digitálne Slovensko. Ministerstvo financií SR / Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA). Dostupné na: https://www.planobnovy.sk/site/assets/files/1055/2023-k17_-_digitalne_slovensko.pdf

2004 - 2009: základný rámec po vstupe do EÚ

Zákon o DPH pôvodne vychádzal z papierovej formy faktúr, pričom elektronická komunikácia bola v praxi minimálna. Elektronické faktúry boli pripustené len výnimočne, ak sa zabezpečila ich čitateľnosť, autenticita a integrita - spravidla prostredníctvom kvalifikovaného elektronického podpisu alebo elektronickej výmeny dát (EDI).

2010 - 2013: transpozícia smernice 2010/45/EÚ

Zásadný posun nastal zákonom č. 246/2012 Z. z., účinným od 1. januára 2013, ktorým SR transponovala smernicu 2010/45/EÚ (tzv. Invoicing Directive). Novela odstránila rozdiel medzi papierovou a elektronickou faktúrou (§ 71 ods. 1 až 3) a ustanovila, že elektronická faktúra má rovnaké právne účinky ako papierová, ak je zabezpečená autenticita pôvodu, integrita obsahu a čitateľnosť. Zároveň umožnila použitie akýchkoľvek technických prostriedkov na zabezpečenie týchto požiadaviek.

2014 - 2019: postupná digitalizácia a zavedenie B2G e-faktúr

V tomto období sa začala systematická príprava na zavedenie elektronickej fakturácie vo verejnom obstarávaní. Na základe smernice 2014/55/EÚ prijala SR zákon č. 215/2019 Z. z. o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní, ktorý zaviedol povinnosť, aby verejné orgány boli schopné prijímať a spracúvať e-faktúry v štandarde EN 16931. Tento krok však zatiaľ nezasiahol súkromný sektor (B2B a B2C - business to consumer vzťahy).

2020 - 2024: posilnenie elektronickej komunikácie a príprava na systém e-faktúra

Po roku 2020 sa Finančná správa SR začala pripravovať na systém elektronickej fakturácie (IS EFA - Informačný systém e-faktúra), ktorý má umožniť automatizovaný prenos fakturačných údajov v reálnom čase. Zároveň sa novelami zákona o DPH spresnili niektoré pojmy (§ 71 a § 74) a novelami sa upravili aj povinnosti v oblasti daňových priznaní a výkazov (§78 - 80 zákona o DPH), pričom rámec elektronickej komunikácie so správcom dane upravuje zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok). Podľa MF SR bolo v roku 2022 spustené hodnotenie projektu IS EFA ako súčasť reformy digitalizácie výberu daní a v roku 2025 Finančná správa potvrdila prípravu centrálnej infraštruktúry pre zasielanie a prijímanie e-faktúr.

2025 - súčasnosť: návrh novely o povinnej e-faktúre

Aktuálne znenie zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty upravuje fakturáciu v ustanoveniach § 71 až § 75. Ide o rámec, ktorý vznikol postupnou implementáciou európskych smerníc, no v praxi zostáva značná časť faktúr v neštruktúrovanej forme (papier alebo PDF), čo podľa analýz SBA a MF SR obmedzuje možnosti automatizácie a kontroly.

1.3 Navrhovaná právna úprava - novela zákona o DPH (UV-27790/2025)

Navrhovaná novela zákona o DPH predstavuje komplexnú reformu fakturačných a oznamovacích procesov, ktorá má pripraviť Slovensko na digitálnu éru DPH a umožniť prechod na systém e-faktúr **v súlade s európskou iniciatívou ViDA**. Z hľadiska legislatívneho bola novela zákona o DPH predložená do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR

SR“) dňa 26.09.2025 pod číslom parlamentnej tlače 1023[11]. Návrh novely bol prerokovaný v prvom čítaní dňa 21. októbra 2025. V čase písania analýzy nebolo o návrhu hlasované v druhom a treťom čítaní.

Cieľom novely zákona o DPH je, v súlade s európskou iniciatívou ViDA modernizovať systém správy dane z pridanej hodnoty prostredníctvom digitalizácie fakturačných a výkazníckych procesov. Elektronická fakturácia má umožniť automatizované zhromažďovanie, validáciu a prenos daňových údajov v reálnom čase/krátkych lehotách, čím sa posilní transparentnosť obchodných vzťahov a efektivita daňovej kontroly. Jedným z hlavných problémov slovenského systému DPH je totiž vysoká daňová medzera (VAT gap) - teda rozdiel medzi teoretickými príjmami z DPH, ktoré by štát mohol vybrať pri plnom dodržiavaní zákona, a skutočne vybranou sumou. Podľa poslednej dostupnej správy Európskej komisie - DG TAXUD “VAT Gap Report 2024”[12] predstavovala daňová medzera DPH v SR v roku 2022 približne 14,6 % z potenciálnych príjmov, čo zaraďuje Slovensko medzi štáty s najvyššou stratou z nevybranej dane v rámci Európskej únie (ďalej len „EÚ“), ktorej priemer dosiahol 6,4 %.

Zmeny zasahujú celý proces správy DPH - od vzniku daňovej povinnosti až po právo na odpočet dane. Z pohľadu MSP ide o zásah do každodennej administratívy, fakturácie a účtovníctva, ako aj do technickej infraštruktúry, ktorú podnikatelia používajú.

1.3.1 Zmeny navrhované s účinnosťou od 1. januára 2027

Od 1.1.2027 sa zavádza:

1. povinnosť platiteľov DPH vyhotovovať a prijímať elektronické faktúry v štruktúrovanej forme EN 16931,
2. pri tuzemských zdaniteľných plneniach, teda pri dodaniach tovaru a služieb s miestom dodania v SR, ako aj pri prijatých platbách pred ich dodaním,
3. ako aj povinnosť elektronicky oznamovať údaje z týchto plnení Finančnej správe SR, pričom
4. e-faktúra je faktúra vytvorená, odoslaná a prijatá v štruktúrovanom elektronickom formáte, umožňujúcom automatizované spracovanie v informačných systémoch,
5. ktorá sa bude zasielať cez doručovaciu službu poskytovanú certifikovaným poskytovateľom,
6. pričom Finančná správa SR bude viesť register týchto poskytovateľov a zabezpečí technickú interoperabilitu so systémom EÚ (pričom body 5. a 6. sú účinné už v rámci testovacej fázy od 1.1.2026),
7. lehota na jej vyhotovenie zostáva počas prechodného obdobia 15 dní od vzniku daňovej povinnosti,
8. od tejto povinnosti majú byť zatiaľ oslobodené tieto činnosti:
    - ✓ § 28 - poštové služby,
    - ✓ § 29 - zdravotná starostlivosť a súvisiace plnenia,

[11] Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Národná rada Slovenskej republiky, parlamentná tlač č. 1023, 9. volebné obdobie. Dostupné na: https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=9&ID=1023

[12] Európska komisia: VAT Gap – Štatistiky a správy o medzere v DPH v Európskej únii. Generálne riaditeľstvo pre dane a colnú úniu (DG TAXUD). Dostupné na: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/vat/fight-against-vat-fraud/vat-gap_en

- ✓ § 30 - sociálna pomoc a sociálne služby,
- ✓ § 31 - výchovné a vzdelávacie služby,
- ✓ § 32 - služby dodávané členom združení a komôr,
- ✓ § 33 - služby súvisiace so športom a telesnou výchovou,
- ✓ § 34 - kultúrne služby a s nimi súvisiace tovary,
- ✓ § 35 - činnosti neziskových organizácií pri zhromažďovaní finančných prostriedkov,
- ✓ § 36 - služby verejnoprávneho rozhlasu a televízie,
- ✓ § 37 - poisťovacie služby a sprostredkovanie poistenia,
- ✓ § 38 - dodanie a nájom nehnuteľnosti,
- ✓ § 39 - finančné služby (banky, investičné spoločnosti),
- ✓ § 40 - predaj poštových cenín a kolkov,
- ✓ § 41 - prevádzkovanie lotérií a iných hier,
- ✓ § 42 - dodanie tovaru, pri ktorom nebola odpočítaná daň,
- ✓ § 43 - intrakomunitárne dodanie tovaru do iného členského štátu,
- ✓ § 47 - vývoz tovaru a niektoré s tým súvisiace služby,
- ✓ § 74 ods. 3 písm. a) alebo b) ak **platiteľ vyhotovuje zjednodušenú faktúru.**

9. pričom MF SR v spolupráci s Finančnou správou môže určovať poradie zapájania subjektov v rámci testovacej fázy.

1.3.2 Zmeny navrhované s účinnosťou od 1. júla 2030

Od 1.7.2030 sa zavádza:

1. rozšírená povinnosť elektronickej fakturácie **pre všetky zdaniteľné plnenia**,
2. vrátane **cezhraničných transakcií v rámci EÚ**.

Súčasťou plnej účinnosti ďalej bude:

3. zrušenie kontrolného a súhrnného výkazu a ich nahradenie automatickým reportingom prostredníctvom e-faktúr,
4. zrušenie možnosti dohody o platbách, keďže podľa európskej normy EN 16931 musí byť každé plnenie samostatne fakturované,
5. nová hmotnoprávna podmienka **na odpočet DPH - platiteľ musí mať elektronickú faktúru**,
6. úprava **lehoty na vyhotovenie faktúr z 15 na 10 dní**.

Hlavné skupiny zmien možno rozdeliť do *šiestich tematických okruhov:*

1. **Digitalizácia a forma faktúry** - zavádza sa povinnosť vystavovať a prijímať faktúry v štruktúrovanej elektronickej forme podľa európskej normy **EN 16931**, s jednotným dátovým formátom pre tuzemské aj cezhraničné transakcie.
2. **Technické a komunikačné kanály** - zavádza sa nový pojem **doručovacia služba** ako povinný kanál pre zasielanie e-faktúr a oznamovanie údajov Finančnej správe SR; systém je založený na štandarde **EN 16931 a interoperabilite v sieti Peppol**.
3. **Reporting v reálnom/krátkom čase** - ustanovuje sa povinnosť **oznamovať údaje z e-faktúr Finančnej správe SR** v jednotnom dátovom formáte, čím sa postupne nahrádza kontrolný a súhrnný výkaz DPH.
4. **Zmeny v daňových procesoch** - upravuje sa vznik daňovej povinnosti pri cezhraničných dodaniach, podmieňuje sa oslobodenie od dane správnym oznamovaním údajov a dopĺňa sa nový inštitút **osobitného spôsobu úhrady DPH.**

5. **Obsahové a formálne požiadavky faktúry** - rozširujú sa rozsah povinných údajov (napr. bankové identifikátory, väzba na pôvodnú faktúru, trojstranný obchod) a ruší sa možnosť dohôd o platbách pri zdaniteľných plneniach.
6. **Prechodné a sankčné ustanovenia** - ustanovuje sa prechodné obdobie (2027-2030) so zavádzaním systému podľa harmonogramu MF SR a zavádza sa **nový sankčný režim** pre nesplnenie oznamovacích povinností.

Detailný prehľad všetkých legislatívnych zmien, ich identifikáciu v zákone, plánovanú účinnosť a vecné odôvodnenie uvádza nasledujúca tabuľka, ktorá predstavuje základný referenčný rámec pre ďalšie posudzovanie vplyvov na MSP.

Tab. č. 1**: Právne zmeny navrhované v novele zákona o DPH**

Podstata zmeny	Identifikácia	Účinnosť	Odôvodnenie (zostručnená citácia a vysvetlenie)
Zavádza sa systém elektronickej fakturácie podľa európskej normy EN 16931 - vyhotovenie, prijatie a opravy faktúr v štruktúrovanej elektronickej forme pre tuzemské a následne aj cezhraničné transakcie platiteľov DPH.	§ 71 ods. 1 - 6; § 73 ods. 3 - 6; § 75 ods. 4 - 9, § 85n, § 74 ods. 3	od 1.1.2027 - začiatok prechodného obdobia: povinné elektronické oznamovanie údajov z tuzemských dodaní tovarov a služieb Finančnej správe SR (s výnimkami podľa § 28 – 43 a § 47); od 1.7.2030 - plná povinná elektronická fakturácia pre všetky tuzemské aj cezhraničné transakcie podľa iniciatívy ViDA.	„Faktúra sa vyhotovuje ako elektronická faktúra, ak tento zákon neumožňuje vyhotoviť faktúru ako zjednodušenú faktúru alebo ako faktúru v inej podobe alebo, ak tento zákon neustanovuje povinnosť vyhotoviť faktúru ako faktúru v inej podobe. Vyhotovenie faktúry nepodlieha súhlasu príjemcu plnenia. Zaslanie elektronickej faktúry iným spôsobom než doručovacou službou podlieha súhlasu príjemcu plnenia. Každá zdaniteľná osoba, ktorá je povinná vyhotoviť elektronickú faktúru podľa tohto zákona, je povinná zabezpečiť, aby mohla zaslať a prijať elektronickú faktúru doručovacou službou. Každá osoba, ktorej je v tuzemsku dodaný tovar alebo služba, pri ktorej je zdaniteľná osoba povinná vyhotoviť elektronickú faktúru podľa tohto zákona, je povinná zabezpečiť, aby mohla prijať elektronickú faktúru zaslanú doručovacou službou.“ Zavádza sa povinnosť vyhotovovať, prijímať a opravovať faktúry v štruktúrovanej elektronickej forme podľa normy EN 16931. V prechodnom období 2027 - 2030 sa povinnosť týka tuzemských zdaniteľných plnení platiteľov DPH (okrem oslobodení podľa § 28 - 43 a § 47 a zjednodušených faktúr podľa § 74 ods. 3). Podľa dôvodovej správy a stanovísk MF SR a Finančnej správy SR sa počíta s postupným a nafázovaným zavádzaním systému na overenie technickej pripravenosti podnikateľov aj štátnej správy. Od 1.7.2030 sa v súlade s iniciatívou ViDA rozširuje povinnosť na všetky tuzemské aj cezhraničné transakcie v rámci EÚ, s cieľom dosiahnuť interoperabilitu systémov

			(EN 16931, Peppol) a automatizované spracovanie faktúr.
Zavádza sa doručovacia služba - systém certifikovaných poskytovateľov umožňujúcich prenos e-faktúr v súlade s európskymi štandardmi (EN 16931, interoperabilita Peppol)	§76a; §71 ods. 5; §85n ods. 18-19[13]	1.1.2026 - povinnosť vedieť zaslať/prijať e-faktúru; od 1.7.2030 plný režim	„Doručovacou službou je služba zasielania a doručovania elektronickej faktúry, ktorú poskytuje certifikovaný poskytovateľ doručovacej služby.“ Upravuje sa proces registrácie poskytovateľov FS SR, certifikácia a prechodná testovacia fáza.
Zavádza sa oznamovanie údajov FS SR v reálnom čase (real-time reporting).	§80 (cezhraničné dodanie) a §80a (tuzemské dodanie)	1.7.2030	„Platiteľ, ktorý dodal tovar alebo službu pod identifikačným číslom pre daň podľa § 4, § 4b, § 4c alebo § 5, alebo ktorý prijal platbu pred dodaním podľa písmena c), je povinný finančnému riaditeľstvu oznámiť údaje podľa odseku 5 písm. a) až c) o a)dodaní tovaru oslobodeného od dane podľa § 43 ods. 1,b)premiestnení tovaru oslobodeného od dane podľa § 43 ods. 4, c)dodaní... služby, ... tovaru...“ Platiteľ oznamuje údaje z e-faktúry finančnému riaditeľstvu vo formáte jednotnej dátovej správy. Nahrádza kontrolný a súhrnný výkaz, zvyšuje transparentnosť a digitalizáciu.
Ruší sa kontrolný výkaz DPH.	§78a (ruší sa)	od 1.7.2030	„§ 78a sa vypúšťa.“ Údaje z kontrolného výkazu nahrádza automatické reportovanie z e-faktúr. Znižuje duplicitné povinnosti; časť údajov prechádza do daňového priznania (§78 ods. 8-13).
Ruší sa súhrnný výkaz DPH.	§17 ods. 4 písm. b), § 69a ods. 2 písm. c)	od 1.7.2030	„slová „a súhrnného výkazu“ sa nahrádzajú slovami „vyhotovenie elektronickej faktúry a na oznámenie údajov podľa § 80 ods. 5 písm. a) alebo písm. b)“. Súhrnný výkaz sa nahrádza elektronickým oznamovaním údajov FS SR. Znižuje administratívnu záťaž a duplicitný reporting.
Skracuje sa lehota na vyhotovenie faktúry pre tuzemské transakcie.	§73 ods. 1; §19 ods. 8 písm. a), b); §75	15 dní (1.1.2027-30.6.2030) → 10 dní (od 1.7.2030)	„V § 73 ods. 1 úvodnej vete sa číslo „15“ nahrádza slovom „desiatich“. Od 1. júla 2030 bude lehota 10 dní. Zosúlaďuje sa s ViDA; prechodne ponechaná 15-dňová lehota.
Ruší sa inštitút dohôd o platbách.	§75 (ruší sa a ustanovuje sa Súhrnná faktúra)	od 1.7.2030	Súhrnná faktúra: „Platiteľ a zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, môže vyhotoviť za viac samostatných dodaní tovaru alebo služby alebo za viac platieb prijatých pred dodaním tovaru alebo dodaním služby súhrnnú faktúru, ktorá môže zahŕňať najviac obdobie kalendárneho mesiaca. Súhrnná faktúra sa musí vyhotoviť do desiatich dní od skončenia kalendárneho mesiaca, na ktorý sa súhrnná faktúra vzťahuje.“ Každé

[13] Podľa schváleného znenia zákona ide o § 85o.

			plnenie musí byť fakturované samostatne podľa nových podmienok.
Ustanovuje sa, že odpočet DPH je možný len na základe e-faktúry.	§49 ods. 11;	od 1.7.2030	„Ak dodanie tovaru alebo služby podlieha oznamovacej povinnosti podľa § 80a, platiteľ môže odpočítať daň podľa odseku 2 písm. a) len, ak má elektronickú faktúru.“ Platiteľ môže uplatniť odpočet len ak má e-faktúru.
Spresňuje a rozširuje sa rozsah povinných údajov na faktúre.	§74 ods. 1 písm. c), k), p), q); §80a ods. 3-4	od 1.7.2030	„p) poradové číslo pôvodnej faktúry, ak ide o doklad alebo oznámenie podľa § 71 ods. 2, q) čísla bankových účtov dodávateľa alebo čísla virtuálnych účtov dodávateľa alebo akékoľvek iné identifikátory, ktoré jednoznačne identifikujú účty dodávateľa, na ktoré môže príjemca faktúry túto faktúru zaplatiť.“ Faktúra musí obsahovať poradové číslo pôvodnej faktúry, identifikátory bankových účtov dodávateľa a označenie trojstranného obchodu. Zvyšuje presnosť a transparentnosť údajov.
Ustanovujú sa výnimky z povinnej e-fakturácie pre utajované skutočnosti a bezpečnostné orgány.	§72 ods. 11	1.7.2030	„Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru v inej podobe pri dodaní tovaru alebo služby alebo pri prijatí platby pred týmto dodaním, ak plnenie a) je alebo má byť poskytnuté Slovenskej informačnej službe, b) je alebo má byť poskytnuté Vojenskému spravodajstvu, c) je spojené s utajovanou skutočnosťou, vyžaduje si utajovanú skutočnosť alebo ktoré obsahuje utajovanú skutočnosť.“ Zachováva bezpečnostné výnimky.
Ustanovuje sa, že zahraničný dodávateľ z EÚ vyhotovuje faktúru podľa slovenského zákona len vtedy, ak je z daného dodania osobou povinnou platiť daň v SR.	§72 ods. 12	1.1.2027	„Platiteľ, ktorý je zahraničnou osobou z iného členského štátu, vyhotovuje pri dodaní tovaru alebo služby faktúru podľa tohto zákona, len ak je z tohto dodania osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 1 v tuzemsku. Povinnosť vyhotoviť faktúru podľa prvej vety sa vzťahuje aj na vyhotovenie faktúry pri prijatí platby pred týmto dodaním tovaru alebo služby.“ Logické prepojenie daňových povinností na formu faktúry.
Podmieňuje sa oslobodenie pri intrakomunitárnom dodani správnym oznamovaním údajov.	§43 ods. 9	od 1.7.2030	„Oslobodenie od dane podľa odsekov 1 a 4 sa neuzná, ak dodávateľ neoznámil údaje podľa § 80 alebo, ak zaslané údaje obsahujú nesprávne, nepravdivé alebo neúplné informácie o tomto dodaní; to neplatí, ak dodávateľ tieto nedostatky dostatočne odôvodní.“ Oslobodenie od DPH pri predaji tovaru do iného členského štátu EÚ (intrakomunitárne dodanie) sa po novom uzná len vtedy, ak sú údaje o transakcii správne nahlásené v systéme real-time reportingu. Cieľom je zvýšiť kontrolu a predchádzať podvodom.

Ruší sa §69aa - daňový zástupca pri reexporte tovaru.	§69aa (ruší sa)	od 1.1.2026	„§ 69aa sa vypúšťa.“ Zrušuje sa § 69aa, keďže jeho upravovaný inštitút stratil opodstatnenie po zjednotení režimu nadobudnutí a vývozu tovaru. Odstraňuje sa osobitný inštitút daňového zástupcu pri nadobudnutí tovaru z EÚ určeného na ďalší vývoz. Zjednodušenie cezhraničných transakcií.
Upravuje sa registrácia DPH skupiny z úradnej moci.	§4c	od 1.1.2026	„Ak z podkladov získaných pri výkone správy daní alebo na základe výsledkov činnosti Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky vyplýva, že nastali dôvody na registráciu skupiny z úradnej moci, Daňový úrad Banská Bystrica vyzve predpokladaných členov skupiny, aby do ôsmich dní odo dňa, kedy bola táto výzva doručená poslednému z týchto predpokladaných členov skupiny, spomedzi seba určili spoločného zástupcu na účely registračného konania z úradnej moci. Ak tak neurobia, Daňový úrad Banská Bystrica spomedzi nich určí spoločného zástupcu a oznámi to predpokladaným členom skupiny; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.“ Zjednocuje proces registrácie a zjednodušuje administratívu.
Rozširuje sa osobitný spôsob úhrady dane a ustanovuje sa sankcia za porušenie tejto povinnosti.	§69c ods. 1-8	od 1.1.2027	„Ak platiteľ (odberateľ) daň uvedenú v rozhodnutí podľa odseku 1 písm. b) neuhradí v určenej lehote alebo uhradí len jej časť, daňový úrad mu uloží pokutu do výšky dane uvedenej na faktúre.“ Rozširuje sa právomoc správcu dane na uloženie osobitného spôsobu úhrady DPH. Opatrenie má preventívny charakter, ale môže ovplyvniť cash-flow MSP.
Zavádzajú sa sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti - za neodoslanie, oneskorené odoslanie alebo nesprávne odoslanie údajov z e-faktúry Finančnej správe SR.	§80a ods. 9-12; §85n ods. 13-14[14]	1.7.2030 1.1.2027	Pokuta do 10 000 €, pri opakovanom porušení až do 100 000 €; pri technických poruchách alebo zrejmých omylom sa neuplatní. Motivačný charakter sankcií.
Upravujú sa prechodné ustanovenia k zavedeniu systému elektronickej fakturácie.	§ 85n [15]	1.1.2026 1.1.2027 1.7.2030	„Prechodné ustanovenia k elektronickej fakturácii a oznamovaniu údajov finančnému riaditeľstvu“ upravujú spôsob a harmonogram zavádzania systému elektronickej fakturácie. Od 1. januára 2026 si môžu podnikatelia dobrovoľne vyskúšať systém doručovania - účinnou sa stáva v rámci tzv. testovacej fázy doručovacia služba - služba

[14] Podľa schváleného znenia zákona ide o § 85o ods. 12 a 13 s účinnosťou od 1. januára 2027.
[15] Podľa schváleného znenia zákona ide o § 85o

			zasielania a doručovania elektronickej faktúry, ktorú poskytuje certifikovaný poskytovateľ. Od 1. januára 2027 vzniká povinnosť platiteľom DPH vyhotovovať a prijímať elektronické faktúry v štruktúrovanej forme pri tuzemských zdaniteľných plneniach - teda pri dodaniach tovaru a služieb s miestom dodania v SR. Počas tohto prechodného obdobia (2027 - 2030) je MF SR oprávnené nariadením určiť, ktoré skupiny zdaniteľných osôb (napr. verejný sektor, veľké podniky, MSP) sa do systému zapoja a v akom časovom slede. Týmto spôsobom sa systém bude zavádzať postupne, aby sa overila jeho technická funkčnosť a pripravenosť podnikateľského prostredia. Od 1. júla 2030 sa povinnosť elektronickej fakturácie rozšíri na všetky zdaniteľné osoby a všetky transakcie, vrátane cezhraničných dodaní tovarov a služieb v rámci EÚ, čím sa dosiahne plná účinnosť systému v súlade s iniciatívou ViDA. Ruší sa tiež kontrolný výkaz.
Zavádza sa možnosť zadržať nadmerný odpočet DPH rozhodnutím o predbežnom opatrení.	Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), § 50 ods. 1 písm. c); § 79 ods. 2	od 1.1.2027	„Lehota podľa prvej vety a druhej vety neplynie odo dňa vydania rozhodnutia o predbežnom opatrení podľa § 50 ods. 1 písm. c) až do dňa zrušenia tohto predbežného opatrenia alebo do straty jeho účinnosti.“ Správca dane je oprávnený rozhodnutím o predbežnom opatrení zadržať vrátenie daňového preplatku alebo nadmerného odpočtu. Zmena umožňuje pozastaviť vratku DPH pri podozrení na daňové úniky; preventívny nástroj s možným dopadom na cash-flow MSP.
Štátna platforma CEF sa nahrádza decentralizovaným modelom doručovacích služieb vedeným Finančnou správou SR.	Zákon č. 215/2019 Z. z., § 1 - 2 (nové znenie), § 3 - 9 (zrušené)	od 1.1.2027	Zákon sa po novom vzťahuje len na povinnosť verejných obstarávateľov prijímať e-faktúry prostredníctvom doručovacej služby. Ruší sa štátna Centrálna ekonomická platforma (CEF); kompetencie prechádzajú na Finančné riaditeľstvo SR, ktoré vedie verejnú evidenciu poskytovateľov doručovacích služieb v rámci decentralizovaného modelu elektronickej fakturácie založeného na európskej sieti Peppol.
Upravuje sa povinnosť uchovávať účtovné záznamy v rovnakom	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, § 35 ods. 2	od 1.1.2026[16]	„Ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovuje elektronický formát, v ktorom je účtovná jednotka povinná účtovný záznam vyhotoviť a uložiť, v tomto

[16] Podľa schváleného znenia zákona je účinnosť od 1. januára 2027.

elektronickom formáte, v akom boli vyhotovené.	(v novom znení)		elektronickom formáte je povinná účtovný záznam aj uchovávať.“ Zosúlaďuje sa s novým systémom e-fakturácie a zabezpečuje kontinuitu pri archivácii dokladov.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe návrhu novely zákona o DPH (UV-27790/2025)

Z prehľadu legislatívnych zmien vyplýva, že novela zákona o DPH v sebe spája **transpozičný** aj **nadnárodný (rozširujúci)** charakter. Na jednej strane zabezpečuje zosúladenie slovenskej právnej úpravy s európskymi normami (EN 16931) a pripravuje systém na implementáciu balíka **ViDA**, no zároveň zavádza povinnosti, ktoré presahujú rámec minimálnych požiadaviek EÚ - tzv. efekt **gold-platingu.**

Kľúčovým odlišujúcim prvkom je **predčasné zavedenie povinnej elektronickej fakturácie pre tuzemské zdaniteľné plnenia platiteľov DPH od 1. januára 2027, hoci európska iniciatíva ViDA stanovuje povinnosť elektronickej fakturácie v jednotnej štruktúre len pre cezhraničné B2B transakcie v rámci EÚ od 1. júla 2030**. Slovensko sa tak zaraďuje medzi tzv. early adopters, čím síce získava náskok v oblasti digitalizácie, ale zároveň prenáša časť rizika a nákladov implementácie na podnikateľský sektor.

Z pohľadu MSP novela prináša:

- zásadnú **zmenu procesov fakturácie a účtovníctva** (náklady na služby doručovacej služby),
- nové **technické a organizačné požiadavky** (softvér, doručovacie kanály, dátové formáty),
- ako aj **nové sankčné a kontrolné mechanizmy**, ktoré vyžadujú vysokú úroveň súladu (compliance).

Napriek dlhodobým prínosom - vyššej transparentnosti, automatizácii a zníženiu daňovej medzery - bude krátkodobý dopad reformy pre segment mikro a malých podnikov **značne náročný**. Preto je dôležité, aby boli v ďalších fázach implementácie prijaté **prechodné, metodické a finančné opatrenia**, ktoré pomôžu MSP zvládnuť túto transformáciu bez neprimeranej záťaže.

Nasledujúca kapitola sa preto zameriava na **identifikáciu hlavných problémov a rizík**, ktoré zavedenie povinnej e-fakturácie prináša z hľadiska MSP.

2 Identifikácia problému

Zavedenie povinnej e-fakturácie a online reportingu podľa novely zákona o DPH **predstavuje zásadnú technologickú a procesnú zmenu s významnými dôsledkami pre podnikateľské prostredie**. Reforma, ktorá má ambíciu modernizovať daňový systém a priblížiť Slovensko k jednotnému európskemu rámcu ViDA, sa v praxi dotkne všetkých článkov ekonomického reťazca - od mikropodnikov a živnostníkov až po veľké účtovné jednotky.

Zatiaľ čo cieľom štátu je zvýšiť transparentnosť, znížiť daňové úniky a zefektívniť kontrolné mechanizmy, z pohľadu podnikateľov ide o zásah do zabehnutých interných procesov, informačných systémov a nákladovej štruktúry firiem. Krátky implementačný horizont, nedostatočne definované prechodné obdobie a nejasnosti vo väzbe na európsku legislatívu vyvolávajú otázky o primeranosti, pripravenosti a proporcionalite navrhovaného riešenia.

Na základe analýzy legislatívneho návrhu, dostupných technických podkladov a konzultácií s odbornou verejnosťou možno identifikovať viacero problémov, ktoré môžu mať zásadný vplyv na MSP počas prechodu na nový systém e-fakturácie. Tieto problémy majú rôzny charakter **- od technických a administratívnych, cez organizačné a finančné, až po systémové a inštitucionálne.**

Prvým z identifikovaných problémov, ktorý si vyžaduje osobitnú pozornosť, je tzv. **„gold-plating“ situácia**, keď Slovensko pri prenose európskej iniciatívy ViDA ide nad rámec požiadaviek EÚ. Tento jav má priamy dopad na rozsah povinností podnikateľov, načasovanie implementácie a výšku administratívnej záťaže.

V nasledujúcich kapitolách sú potom problémy rozdelené do logických skupín podľa ich povahy a miery rizika pre podnikateľské prostredie, pričom dôraz sa kladie na oblasti s najväčším očakávaným dopadom na MSP - dostupnosť technických riešení, primeranosť nákladov, právnu istotu, predvídateľnosť implementácie a schopnosť verejnej správy zabezpečiť plynulý prechod na nový model.

2.1 Predčasné a rozšírené zavedenie povinností („goldplating“)

Pojem **gold-plating** označuje prax, keď členský štát pri prenose európskej legislatívy (smerníc, nariadení alebo iniciatív) do vnútroštátneho práva ide **nad rámec požiadaviek EÚ**.

Hoci gold-plating môže mať aj pozitívny efekt (vyššia digitalizácia, rýchlejšia modernizácia), v kontexte Testu MSP sa považuje za riziko, pretože zvyšuje administratívne a finančné zaťaženie podnikateľov, najmä MSP.

V slovenskom návrhu novely zákona o DPH sa to prejavuje rozšírením pôsobnosti systému elektronickej fakturácie nad rámec iniciatívy VAT in the Digital Age (ViDA), ktorej povinnosti sa zameriavajú výlučne na cezhraničné transakcie v rámci EÚ až od roku 2030.

Tab. č. 2: **Gold-plating v návrhu novely zákona o DPH vo vzťahu k iniciatíve ViDA**

Oblasť / povinnosť	Opis gold-platingu	Slovenský návrh - novela zákona o DPH	EÚ požiadavka - citácia z iniciatívy ViDA
Účinnosť povinností	Slovensko zavádza povinnú elektronickú fakturáciu **už od 1. januára 2027** a to pre tuzemské zdaniteľné plnenia všetkých platiteľov DPH.	§ 85n zákona o DPH[17] (prechodné ustanovenia účinné od 1.1.2027)	Článok 5 smernice (EÚ) 2025/516: „Zmeny smernice 2006/112/ES s účinnosťou od 1. júla 2030“
Rozsah zavedenia	EÚ ponecháva e-fakturáciu pre domáce plnenia ako dobrovoľnú možnosť, no **Slovensko ju ustanovuje ako povinnosť od 2027 pre všetkých platiteľov DPH pri tuzemských dodaniach tovaru a služieb.**	§ 85n ods. 1 - 3[18] (zdaniteľné plnenia v tuzemsku od platiteľov DPH podľa § 4, 4b, 4c)	Článok 218 smernice 2006/112/ES v znení článku 1 bodu 2 smernice (EÚ) 2025/516: „Odchylne od prvého odseku tohto článku môžu členské štáty v súlade s podmienkami, ktoré stanovia, požadovať od zdaniteľných osôb usadených na ich území, aby vyhotovovali elektronické faktúry za iné dodania tovaru a poskytnutia služieb na ich území, než sú uvedené v článku 262.“
Sankcie	Slovensko ustanovuje vysoké pokuty (do 10 000 €/100 000 €) za porušenie oznamovacej povinnosti, hoci EÚ neurčuje žiadny sankčný rámec.	§ 80a, §85n ods. 12 - 13[19] (zodpovednosť a pokuty za neoznámenie údajov)	ViDA - bez samostatného článku: smernica neupravuje sankcie; ich stanovenie ponecháva na vnútroštátne predpisy (čl. 288 ZFEÚ).

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe návrhu novely zákona o DPH (UV-27790/2025) a smernice ViDA

Slovenská novela ide nad rámec iniciatívy ViDA v troch oblastiach:

1. **zavádza systém skôr** o 3,5 roka,
2. ruší dobrovoľnosť a **rozširuje povinnosť pre všetkých platiteľov DPH pri tuzemských dodaniach tovaru a služieb,**
3. zavádza **neúmerne prísny sankčný režim.**

Tieto prvky predstavujú typický gold-plating, keďže rozširujú účinnosť, rozsah povinností a sankcie za ich neplnenie nad minimálne požiadavky EÚ.

2.2 Technická pripravenosť štátu a infraštruktúry

Technická pripravenosť štátu na zavedenie elektronickej fakturácie súvisí najmä s vybudovaním infraštruktúry umožňujúcej fungovanie siete Peppol. Jedným z kľúčových komponentov tejto infraštruktúry je modul SMP (Service Metadata Publisher), ktorý

[17] Podľa schváleného znenia zákona ide o § 85o.
[18] Podľa schváleného znenia parlamentom ide o 85o ods. 1-3.
[19] Podľa schváleného znenia zákona ide o § 85o ods. 12-13.

zabezpečuje publikovanie metadát týkajúcich sa poskytovaných služieb, ako sú e-faktúry a iné elektronické dokumenty. Tento komponent funguje ako adresár subjektov zapojených do siete Peppol.

- V čase hodnotenia neboli zverejnené kompletné verejné API špecifikácie ani stabilné testovacie prostredia. V MPK sa uvádza, že technickú implementáciu zabezpečí Finančná správa SR a že štandardným komunikačným kanálom bude doručovacia služba (PEPPOL),
- V čase písania testu MSP je certifikovaných riešení 0, čo komplikuje pre podnikateľov rozhodovanie o informačných systémoch a vytvára neistotu,
- Podľa dostupných informácií nie je v čase písania testu MSP k dispozícii plnohodnotné testovacie prostredie pre certifikovaných poskytovateľov, čo môže predstavovať riziko z pohľadu včasnej technickej pripravenosti trhu a hladkej implementácie systému elektronickej fakturácie.

2.3 Finančné náklady implementácie

Z hľadiska MSP ide o najväčšiu prekážku z pohľadu priamej finančnej záťaže.

- Podniky musia investovať do úprav účtovného softvéru, IT podpory, certifikátov, školení a zabezpečenia dát.
- Podľa hodnotiacich dokumentov Európskej komisie k iniciatíve ViDA[20] sú implementačné náklady na systémy elektronickej fakturácie a digitálneho oznamovania údajov najvyššie v počiatočnej fáze zavádzania, keď podniky musia prispôsobiť svoje IT systémy, procesy a interné kapacity.

2.4 Administratívna a organizačná záťaž

Zavedenie e-fakturácie znamená zásah do zabehnutých administratívnych procesov, najmä v mikro a malých firmách.

- MSP budú musieť prejsť na nové formáty, zabezpečiť školenia zamestnancov a upraviť vnútorné postupy.
- Počas prechodného obdobia (2027 - 2030) sa očakáva súbežné zasielanie e-faktúr a kontrolného výkazu, čo znamená dočasné zdvojenie povinností.
- V menších firmách bez interných účtovníkov to môže spôsobiť nárast administratívneho zaťaženia a vyššie náklady na externé služby.

2.5 Inštitucionálna koordinácia a riadenie reformy

Úspešná implementácia reformy závisí od koordinácie medzi MF SR, Finančnou správou SR, NASES, softvérovými dodávateľmi a profesijnými združeniami.

- Zatiaľ neexistuje jasne určený koordinačný orgán ani mechanizmus monitorovania dopadov na MSP.

[20] Európska komisia: Commission Staff Working Document - Impact Assessment Accompanying the Proposal COM(2022)701 final (VAT in the Digital Age), SWD(2022)329 final, 8. 12. 2022, časť „Costs and administrative burden“. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2022:329:FIN

- Na rozdiel od Talianska a Chorvátska, kde prebehli pilotné fázy testovania systémov elektronickej fakturácie[21] (Sistema di Interscambio, resp. e-Račun), na Slovensku podľa oficiálnych dokumentov MF SR, Finančnej správy SR a materiálu k návrhu zákona (UV-27790/2025) pilotná fáza (sandbox) ani program štátom podporených integrátorov neboli zriadené.
- Absencia koordinačného mechanizmu zvyšuje riziko neefektívnej implementácie a nedôvery zo strany podnikateľov.

2.6 Sociálno-ekonomické dopady na MSP

Reforma má aj širšie sociálno-ekonomické dôsledky, ktoré sa najvýraznejšie prejavia v MSP:

- zvýšenie fixných nákladov na účtovníctvo, IT a externé služby,
- menšie podniky budú mať vyššie náklady a pomalšie tempo prispôsobenia sa novým technickým požiadavkám, keďže na rozdiel od veľkých firiem nemajú vlastné integrované účtovné a fakturačné systémy (ERP),
- rast tlaku na účtovníkov a outsourcované služby, ktoré budú zavádzať zmeny pre desiatky klientov naraz,
- vyššie riziko sankcií pri oneskorení reportingu a technických zlyhaniach,
- nerovnomerná digitálna gramotnosť - najmä v regionálnych mikropodnikoch.

Tab. č. 3: **Sumarizácia problémových oblastí novely zákona o DPH podľa miery rizika pre MSP**

Oblasť	Charakter problému	Riziko pre MSP	Možný dopad
Technická pripravenosť štátu a infraštruktúry	Chýbajú verejne dostupné technické špecifikácie (API) a stabilné testovacie prostredie pre účtovné softvéry.	Veľmi vysoké	Neistota podnikateľov pri plánovaní potrebných úprav informačných systémov.
Finančné náklady implementácie	Investície do softvéru, integrácií, certifikátov a školení.	Vysoké	Zvýšené fixné náklady, tlak na cash-flow a likviditu.
Administratívna a organizačná záťaž	Zmeny vnútorných procesov, školenia, súbežné vykazovanie 2027 - 2030.	Vysoké	Vyššia administratívna náročnosť, rast nákladov na účtovníctvo.
Nejasnosť pravidiel a komunikácie	Nedostatok metodiky a centrálnych informácií.	Vysoké	Riziko chýb v reportovaní a sankcií.
Predčasné a rozšírené zavedenie povinností (goldplating)	Povinná e-faktúra od 2027 pre všetky transakcie - skôr ako v EÚ.	Vysoké	Zníženie konkurencieschopnosti a tlak na rýchlu implementáciu.
Riziká pre cash-flow a platobnú disciplínu	Prepojenie vystavenia faktúry a odpočtu DPH, blokácia úhrad.	Stredné - vysoké	Krátkodobá strata likvidity, oneskorené úhrady.

[21] Taliansko: Agenzia delle Entrate, *Regole tecniche - Sistema di Interscambio*, 2017-2018 (pilotná fáza SdI). Chorvátsko: Ministarstvo financija RH, *e-Račun - Projektni opis i faze implementacije*, 2014-2015.

Inštitucionálna koordinácia a riadenie reformy	Absencia centrálneho orgánu a monitoringu dopadov.	Stredné	Slabá koordinácia, nedôvera podnikateľov.
Sociálno-ekonomické dopady na MSP	Nerovnomerná digitálna pripravenosť, rast nákladov a tlaku na služby.	Stredné	Zníženie konkurencieschopnosti a regionálne nerovnosti.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Najvyššie riziko predstavujú oblasti technickej pripravenosti štátu, finančných nákladov implementácie a administratívnej záťaže, ktoré môžu pri nedostatočnej koordinácii výrazne ohroziť schopnosť MSP prispôsobiť sa reforme bez neprimeraného ekonomického dopadu. Sekundárne riziká, ako nejasnosť pravidiel a chýbajúca komunikácia, tieto negatíva ďalej zintenzívňujú.

Zavedenie e-faktúr a reportingu v reálnom čase predstavuje z dlhodobého hľadiska nevyhnutný krok smerom k digitalizácii správy daní a k zníženiu daňovej medzery. Krátkodobo však ide o významnú záťaž pre MSP, ktoré tvoria viac ako 99 % všetkých aktívnych subjektov slovenského hospodárstva.

Najväčšie riziká reformy spočívajú v:

1. **predčasnom a rozšírenom zavedení povinnosti e-fakturácie** (tzv. goldplating),
2. technickej a inštitucionálnej **nepripravenosti štátu,**
3. a **nedostatočnej komunikácii** s podnikateľským sektorom.

Úspech reformy preto bude závisieť od:

A. **kvality pilotnej fázy** a včasného testovania systému,
B. **dostupnosti bezplatných nástrojov, jasnej metodickej podpory a servisu pre MSP,**
C. a **realisticky nastavených prechodných lehôt**, ktoré zohľadnia kapacitné a finančné možnosti malých podnikov.

Nasledujúca kapitola sa preto zameria na medzinárodné porovnanie a príklady dobrej praxe (best practices) z členských štátov EÚ, ktoré môžu slúžiť ako inšpirácia pre zmiernenie negatívnych dopadov reformy na slovenské MSP.

3 Medzinárodné porovnanie a best practices členských štátov EÚ

Zavádzanie povinnej elektronickej fakturácie je celoeurópskym trendom, ktorý priamo vyplýva z iniciatívy ViDA. Členské štáty EÚ pristupujú k digitalizácii systému DPH rôznymi spôsobmi, v závislosti od úrovne technologickej pripravenosti, legislatívneho prostredia a štruktúry podnikateľského sektora. Pre úspech slovenskej reformy je preto kľúčové poučiť sa z praxe krajín, ktoré už proces digitalizácie fakturácie úspešne zaviedli, ako aj z tých, ktoré čelili komplikáciám počas implementácie.

Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť **prehľad overených prístupov (best practices)** členských štátov EÚ, identifikovať **spoločné prvky úspešných modelov**, a zároveň formulovať **odporúčania pre SR** s dôrazom na zníženie administratívnej a finančnej záťaže MSP. Analýza porovnáva legislatívne, technické a organizačné aspekty zavádzania e-fakturácie a vyzdvihuje tie opatrenia, ktoré najviac prispeli k plynulému prechodu na digitálny režim výmeny faktúr bez ohrozenia likvidity a konkurencieschopnosti MSP.

3.1 Ciele a metodika porovnania

Medzinárodné porovnanie umožňuje posúdiť, ako členské štáty EÚ riešia digitalizáciu správy DPH a implementáciu povinnej elektronickej fakturácie. Cieľom kapitoly je identifikovať príklady dobrej praxe, ktoré znížili administratívnu a finančnú záťaž MSP a zároveň prispeli k zefektívneniu výberu dane. Výber krajín je založený na analýze dostupných medzinárodných zdrojov, ako sú DG TAXUD, OECD (vrátane Fórum o DPH), Svetová banka - Business Ready 2024 a benchmarky eGovernmentu v roku 2024.

3.2 Prehľad systémov e-fakturácie v členských štátoch EÚ

Členské štáty EÚ zvolili pri implementácii elektronickej fakturácie rôzne prístupy, ktoré odrážajú ich technologickú úroveň, štruktúru hospodárstva aj legislatívne tradície. V rámci pripravovanej reformy ViDA sa síce postupne smeruje k zjednoteniu pravidiel, no aktuálne prístupy jednotlivých krajín zostávajú rozdielne.

V praxi sa v EÚ vyprofilovali tri základné typy systémov elektronickej fakturácie:

a) **Centralizovaný model** - plná kontrola a spracovanie faktúr cez štátnu platformu (napr. Taliansko, Poľsko, Chorvátsko).
b) **Hybridný model** - kombinácia štátnej brány a certifikovaných súkromných poskytovateľov (napr. Francúzsko, Španielsko).
c) **Decentralizovaný model** - otvorený interoperabilný systém založený na štandardoch PEPPOL a normy EN 16931 (napr. Dánsko, Fínsko, Estónsko).

Pred ich stručnou charakteristikou je vhodné vysvetliť tri základné typy transakcií, ktoré sa v praxi odlišne regulujú:

i. **B2G (Business-to-Government)** - fakturácia podnikov voči verejnému sektoru, typicky pri verejnom obstarávaní; v EÚ je e-fakturácia v tomto segmente už povinná
ii. **B2B (Business-to-Business)** - fakturácia medzi podnikateľskými subjektmi; povinnosť jej elektronickej formy zavádza zatiaľ len niekoľko členských štátov.
iii. **B2C (Business-to-Consumer)** - fakturácia podnikov voči koncovým spotrebiteľom; väčšinou nie je predmetom povinnej e-fakturácie, hoci niektoré systémy (napr. taliansky SDI) ju umožňujú.

3.2.1 Centralizovaný model

Tento prístup využívajú najmä štáty, ktoré vybudovali **jednotný štátny systém** spravovaný daňovou správou. Podniky odosielajú všetky faktúry v štruktúrovanej elektronickej forme priamo do centrálnej databázy, kde sú spracované a následne doručené príjemcovi.

Najznámejším príkladom je **Taliansko**, kde systém **SDI (Sistema di Interscambio)** pokrýva všetky typy transakcií - **B2G, B2B aj B2C** - a faktúry sa zasielajú v štruktúrovanom formáte XML podľa normy **EN 16931**. Podobný model zavádza **Poľsko** prostredníctvom systému **KSeF (Krajowy System e-Faktur)**, ktorý sa stane povinný pre všetky podnikateľské subjekty od roku 2026. **Chorvátsko** má centrálnu platformu **Servis eRačun za državu** pre verejný sektor (B2G) a od roku 2026 rozšíri povinnosť e-fakturácie aj na **B2B** transakcie.

3.2.2 Hybridný model

V tomto modeli sa kombinuje **štátna platforma** s **certifikovanými súkromnými poskytovateľmi**, ktorí sprostredkúvajú výmenu a archiváciu faktúr. Štát tak zachováva kontrolu nad kľúčovými údajmi, no zároveň umožňuje konkurenciu a technologickú flexibilitu.

Vo **Francúzsku** vzniká systém, ktorý spája štátnu platformu **Chorus Pro / Portail Public de Facturation (PPF)** s tzv. **Partner Dematerialization Platforms (PDP)** - teda schválenými súkromnými poskytovateľmi. **Španielsko** pripravuje podobnú architektúru, kde budú podniky povinné zasielať **B2B faktúry** prostredníctvom certifikovaných poskytovateľov; prechodné obdobie sa očakáva po roku 2025.

3.2.3 Decentralizovaný model

V digitálne vyspelých a severských krajinách ako **Dánsko, Fínsko či Estónsko** prevláda **decentralizovaný model** založený na otvorených štandardoch interoperability, najmä **PEPPOL** a **EN 16931**. Fakturačné dáta sa v týchto krajinách odosielajú prostredníctvom siete vzájomne prepojených poskytovateľov, pričom štát zastáva len koordinačnú a certifikačnú úlohu. Podniky aj verejné inštitúcie tak komunikujú priamo prostredníctvom štandardizovaných formátov, ktoré zaručujú automatizované spracovanie, kompatibilitu a bezpečnú výmenu údajov bez nutnosti odosielať faktúry do centrálneho systému.

Cieľom všetkých týchto prístupov je zvýšiť transparentnosť, automatizáciu a digitálnu interoperabilitu medzi podnikmi a daňovými orgánmi, pričom mieru centralizácie, kontroly a povinnosti reportovania si zatiaľ určuje každý štát samostatne.

Nasledujúca tabuľka sumarizuje základné charakteristiky jednotlivých národných systémov - ich model, rozsah pôsobnosti, hlavné prvky reformy a odporúčania, ktoré môžu byť relevantné pre implementáciu slovenského systému e-faktúry. Dôraz sa kladie najmä na skúsenosti s podporou MSP, ktoré v procese digitalizácie spravidla čelia najvyššiemu administratívnemu a finančnému zaťaženiu.

Tab. č. 4: **Porovnanie systémov e-fakturácie v EÚ - medzinárodné best practices**

Krajina	Systém / platforma (link)	Model a rozsah	Hlavné prvky reformy	Best practice - inšpirácie pre SR
Belgicko	Mercurius / PEPPOL - https://finance.belgium.be/en/e-invoicing	Decentralizovaný PEPPOL model; B2G povinné; B2B povinné od 1.1.2026 (fázovanie podľa veľkosti podnikov).	Štát neprevádzkuje centrálny hub; využíva certifikovaných PEPPOL Access Point poskytovateľov; plná EN 16931 kompatibilita; vysoká interoperabilita v rámci EÚ DRR.	**Decentralizovaný model s certifikovanými integrátormi** + vysoká interoperabilita s európskym rámcom ViDA.
Taliansko	Sistema di Interscambio (SdI) - https://www.agenziaentrate.gov.it / https://www.fatturapa.gov.it	B2G povinné, B2B/B2C povinné od 2019	Všetky domáce faktúry cez štátny hub; stabilné API, dlhodobé špecifikácie.	**Jednotná štátna brána** + jasná špecifikácia formátu a smerovania; stabilné SDK (Software Development Kit).
Francúzsko	PPF (Chorus Pro / Portail Public de Facturation) - https://www.impots.gouv.fr PDP (Plateformes de Dématérialisation Partenaires)	Hybrid: štátne jadro + certifikovaní partneri (PDP); B2G beží, B2B od 09/2026 s fázovaním do 2027.	Segmentácia podnikov; EN 16931; e-reporting pre B2C a cezhraničné transakcie	**Viacfázová migrácia** + certifikácia poskytovateľov podľa veľkosti MSP.
Poľsko	KSeF - Krajowy System e-Faktur - https://www.podatki.gov.pl/ksef/	Centrálne „clearance“; dobrovoľný. B2B povinné od 2026 (veľkí) a neskôr (ostatní).	Otvorené API, sandbox, manuály; fázovanie a prechodné obdobie.	**Dlhá pilotná fáza** + bohaté SDK a **testovacie prostredie**.
Chorvátsko	e-Račun za državu (Fina) - https://www.fina.hr/javne-usluge/e-racun-u-javnoj-nabavi	Centrálne B2G povinné; od roku 2026 povinné e-faktúry pre B2B	Prepojenie s fiškalizačným systémom; automatické overenie.	**Prepojiť e-fakturáciu s fiškálnym modulom**, postupný nábeh.
Španielsko	FACe / FACeB2B - https://faceb2b.gob.es + TicketBAI - https://www.batuz.eus	B2G povinné; B2B bude povinné po vykonávacích predpisoch (zákon „Crea y Crece“)	Národný rámec + regionálne pilotné projekty.	**Fázovať B2B** s dôrazom na osobitosti jedn. Sfér podnikania (v SR nie je relevantné regionálne fázovanie).
Česko	Elektronická fakturace MF ČR - https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/elektronicka-fakturace	B2G povinné od 2019; B2B/B2C v príprave od r. 2026/7;	Koordinácia s EÚ/ViDA, EN 16931 kompatibilita.	**Najskôr povinnosť pre B2G** a následne fázovať B2B.

Maďarsko	NAV Online Számla (RTIR) - https://onlineszamla.nav.gov.hu	Povinné real-time reportovanie (RTIR) pre všetky faktúry (B2B aj B2C); povinné B2B e-faktúry zatiaľ nie sú zavedené.	Reálny čas + automatický prenos z ERP.	**Najprv RTIR (Real-Time Invoice Reporting) kontrola**, potom plná e-fakturácia - zmierňuje dopad na MSP.
Slovinsko	UJP eRačun - https://www.ujp.gov.si	B2G povinné; B2B rozšírenie plánované po 01/2027; PEPPOL/e-SLOG	E-reporting DPH od 07/2025; jasné formátové pravidlá.	**Bezplatný portál pre mikro/MSP** v prípade B2G + napojenie na PEPPOL.
Estónsko	e-Invoice Centre - https://ariregister.rik.ee/einvoices	B2G povinné od 2019; od 07/2025 „buyer's choice" pre B2B aj B2G	Otvorený model PEPPOL/EN 16931; bez centrálneho hubu.	**„Buyer's choice" ako medzikrok** pred plnou povinnosťou - povinnosť vystaviť e-faktúru sa aktivuje vtedy, keď si ju kupujúci (odberateľ) vyžiada.
Dánsko	NemHandel - https://nemhandel.dk	B2G povinné; PEPPOL/OIOUBL formáty; B2B dobrovoľné	Aktualizácia formátu e-faktúr tak, aby boli plne kompatibilné s európskymi štandardmi a ľahko zdieľateľné medzi krajinami EÚ.	Zosúladenie formátu s EÚ štandardmi, **otvorená platforma bez závislosti od jedného dodávateľa.**
Fínsko	TIEKE Finvoice - https://www.tieke.fi/en/services/finvoice	B2G povinné; B2B dobrovoľné; firmy môžu vyžadovať e-faktúru	EN 16931 kompatibilita; rastúci PEPPOL.	**„Právo vyžiadať si e-faktúru"** obdobne ako v Estónsku.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe verejne dostupných informácií na oficiálnych internetových stránkach

3.3 Príklady mimo EÚ - globálne best practices

Mimo EÚ existujú úspešné modely elektronickej fakturácie, často v podobe clearance alebo real-time reportingu - napríklad v Latinskej Amerike (Mexiko, Brazília, Čile) a v Ázii/Blízkom východe (napr. India, Turecko, Saudská Arábia). Tieto systémy umožňujú daňovým správam veľmi rýchly prístup k údajom faktúr a zvyšujú transparentnosť. Skúsenosti ukazujú, že modely s postupným nábehom, technickou podporou (API, SDK) a otvorenou infraštruktúrou bez viazanosti na jedného dodávateľa sa osvedčili ako vhodné pre MSP. Pri preberaní týchto prístupov je dôležité prispôsobiť ich lokálnemu kontextu a zabezpečiť kompatibilitu s európskymi štandardmi. Najvýraznejšie sú **CTC (Continuous Transaction Control)** systémy, pri ktorých daňová správa získava údaje o faktúrach **v reálnom čase**.

Latinská Amerika

Krajiny ako **Mexiko, Brazília a Čile** patria medzi priekopníkov e-fakturácie. Zaviedli **centrálne „clearance" systémy**, v ktorých sa faktúry overujú ešte pred ich odoslaním odberateľovi.

- **Mexiko[22] (CFDI - SAT)** využíva certifikovaných poskytovateľov (PAC) a jednotný formát s časovou pečiatkou - model sa stal vzorom pre celý región.

[22] Servicio de Administración Tributaria (SAT): *Comprobante Fiscal Digital por Internet (CFDI) - Documentación técnica*. Dostupné na: https://www.sat.gob.mx

- **Brazília[23] (NF-e)** prevádzkuje federálny systém v reálnom čase, vďaka ktorému sa faktúry validujú okamžite a znižuje sa DPH medzera.
- **Čile[24] (DTE)** uplatňuje online validáciu s procesom akceptácie/odmietnutia zo strany odberateľa, čo zvyšuje transparentnosť.

Ázia a Blízky východ

Štáty ako **Turecko, India a Saudská Arábia** zvolili **fázovaný prístup** s jasným harmonogramom a technickými štandardmi.

- **Turecko[25] (GİB e-Fatura)** spája clearance model s povinným e-archívom.
- **India[26] (GST e-Invoice)** využíva portály IRP, kde sa faktúry registrujú a overujú QR kódom; systém je prepojený s priznaním DPH.
- **Saudská Arábia[27] (ZATCA FATOORAH)** zaviedla dvojfázový model - najprv generovanie faktúr, neskôr online integráciu.

Európa mimo EÚ

Srbsko[28] (SEF) prevádzkuje centrálny clearance systém pre B2G aj B2B faktúry, ktorý bol zavedený v troch etapách a ukázal efektívny prechod MSP na nový režim.

Nórsko[29] (EHF / PEPPOL) používa interoperabilný „PEPPOL-4 rohový model“ model, ktorý umožňuje bezpečnú výmenu faktúr v celej Európe.

Austrália[30] využíva decentralizovaný PEPPOL model pod správou Australian Taxation Office (ATO). Fakturácia prebieha cez certifikované PEPPOL Access Pointy, pričom systém je plne kompatibilný s európskym štandardom EN 16931. Od roku 2022 musia byť všetky federálne orgány verejnej správy schopné prijímať elektronické faktúry, pričom austrálske podniky môžu vyžadovať prijímanie e-faktúr v PEPPOL formáte, avšak systém je pre nich stále dobrovoľný

Mimoeurópske skúsenosti ukazujú, že:

- ✓ **CTC modely** znižujú daňovú medzeru a zvyšujú transparentnosť,
- ✓ **postupné zavádzanie** zmierňuje dopad na MSP,
- ✓ **technická podpora (API, SDK, sandbox)** urýchľuje integráciu,
- ✓ **bezplatné portály a komunikácia** zvyšujú ochotu podnikateľov systém používať.

[23] Ministério da Fazenda / Receita Federal do Brasil: *Nota Fiscal Eletrônica (NF-e)*. Dostupné na: https://www.nfe.fazenda.gov.br

[24] Servicio de Impuestos Internos (SII): *Sistema de Facturación Electrónica - Documentación DTE*. Dostupné na: https://www.sii.cl

[25] Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB): *e-Fatura Uygulaması*. Dostupné na: https://efatura.gov.tr

[26] Goods and Services Tax Council / National Informatics Centre: *e-Invoice System (IRP)*. Dostupné na: https://einvoice.gst.gov.in

[27] Zakat, Tax and Customs Authority (ZATCA): *E-Invoicing (FATOORAH) Regulations*. Dostupné na: https://zatca.gov.sa

[28] Ministarstvo finansija Republike Srbije: *Sistem Elektronskog Fakturisanja (SEF)*. Dostupné na: https://sef.gov.rs

[29] Digitaliseringsdirektoratet (Digdir): *EHF/PEPPOL Standardisering*. Dostupné na: https://anskaffelser.no

[30] Australian Taxation Office (ATO): *PEPPOL eInvoicing Framework*. Dostupné na: https://www.ato.gov.au/business/e-invoicing

Tieto prístupy môžu byť pre Slovensko inšpiráciou pri budovaní systému tak, aby kombinoval technologickú spoľahlivosť s reálnou použiteľnosťou pre MSP.

3.4 Odporúčania pre Slovensko

Porovnanie ukazuje, že úspešné implementácie e-fakturácie majú spoločné charakteristiky:

1. **Fázovanie a pilotná prevádzka** - zavádzanie v niekoľkých krokoch a dlhé testovanie (Taliansko, Poľsko, Francúzsko).
2. **Silná úloha štátu** - centrálne platformy zjednocujú dáta, zvyšujú právnu istotu a znižujú náklady (SdI, KSeF, e-Račun); pri severských krajinách je úspešný aj decentralizovaný model (PEPPOL/EN 16931).
3. **Podpora MSP** - bezplatné portály, sandboxy a API znížili bariéry vstupu (Poľsko, Slovinsko, Francúzsko).
4. **Interoperabilita a otvorené štandardy** - EN 16931, PEPPOL a národné CIUS umožňujú medzinárodnú kompatibilitu.
5. **Prepojenie s kontrolnými mechanizmami** - automatizované párovanie faktúr a reporting znižujú DPH medzeru (Maďarsko, Španielsko).
6. **Transparentná komunikácia a metodická podpora** - priebežné usmernenia, FAQ a návody znižujú chybovosť (Francúzsko, Poľsko, ZATCA - Saudská Arábia).

Tieto poznatky sú priamo uplatniteľné aj pri tvorbe slovenského systému, ktorý by mal nadviazať na európsku iniciatívu ViDA a zároveň reflektovať potreby MSP.

Krajiny, ktoré zavádzali e-fakturáciu postupne, s pilotnými fázami a bezplatnými nástrojmi pre MSP, dosiahli plynulý prechod bez väčších problémov. Naopak, príliš rýchle implementácie bez dostatočnej prípravy (napr. Francúzsko z 2024 na 2027) museli byť odložené.

Slovensko má teraz príležitosť využiť tieto skúsenosti a nastaviť reformu DPH tak, aby bola technologicky spoľahlivá, predvídateľná a priateľská voči MSP. Kľúčom k úspechu bude **realistický harmonogram, pilotné testovanie, otvorené API a jasná komunikácia so súkromným sektorom.** Zásadným prvkom by mala byť aj **dostupnosť bezplatných nástrojov pre menšie subjekty** a zachovanie primeraného adaptačného obdobia, ktoré umožní podnikateľom pripraviť svoje interné procesy a účtovné systémy bez sankčných rizík.

Takto koncipovaný systém e-fakturácie môže byť **nielen nástrojom daňovej kontroly, ale aj platformou pre transparentnosť, digitalizáciu a konkurencieschopnosť slovenského podnikateľského prostredia.**

4 Meranie vplyvu regulácie

4.1 Modelové príklady administratívnej záťaže pre MSP

Nasledujúca ex-ante analýza zohľadňuje špecifiká jednotlivých kategórií MSP a analyzuje, v akej miere budú schopné prispôsobiť sa novým technickým a procesným požiadavkám vyplývajúcich zo zavedenia systému e-fakturácia. Analýza vychádza z predpokladaných dopadov tohto opatrenia na rôzne typy MSP, pričom vzhľadom na nedostupnosť reálnych údajov o účinkoch tohto opatrenia je hodnotenie realizované prostredníctvom modelových príkladov, ktoré umožňujú ilustrovať potenciálnu administratívnu záťaž. Kľúčovým prvkom hodnotenia je kvantifikácia administratívnej záťaže vyjadrená prostredníctvom času a nákladov.

Administratívna záťaž je v analýze posúdená na modelových príkladoch troch podnikov. Každý z modelov reprezentuje typického zástupcu svojho segmentu (v slovenských podmienkach) podľa počtu zamestnancov, obratu a úrovne digitalizácie. Porovnanie umožňuje zachytiť proporcionálny dopad zavedenia e-fakturácie a identifikovať, ktoré skupiny MSP by mohli pociťovať najvýraznejšiu administratívnu záťaž.

Modelový príklad 1 - mikropodnik bez účtovného systému

- 3 zamestnanci,
- ročný obrat: 150 000 eur,
- 35 vystavených faktúr ročne,
- žiadny účtovný či ERP systém (faktúry vytvára manuálne v programe Excel alebo Word a zasiela ich e-mailom), vedenie účtovníctva prostredníctvom externého účtovníka.

Takýto podnik predstavuje najzraniteľnejšiu kategóriu v rámci MSP z hľadiska digitalizácie - má nízku úroveň IT vybavenia, žiadne interné administratívne oddelenie a limitované finančné kapacity na technické úpravy.

1. Nové povinnosti po zavedení e-fakturácie

Po nadobudnutí účinnosti povinnej e-fakturácie bude musieť mikropodnik:

- registrovať sa do systému IS EFA (autentifikácia, aktivácia používateľa),
- vystavovať faktúry v štruktúrovanom formáte XML, podľa štandardu stanoveného MF SR,
- odosielať faktúry prostredníctvom portálu alebo API rozhrania,
- získať potvrdenie o prijatí faktúry zo strany IS EFA,
- archivovať e-faktúry v súlade s účtovnými a daňovými predpismi.

Vzhľadom na absenciu softvérového riešenia bude mikropodnik musieť všetky úkony vykonávať manuálne prostredníctvom určeného portálu.

2. Administratívna záťaž (čas a náklady)

Mikropodnik predstavuje typický príklad menšieho podnikateľského subjektu s obmedzenými administratívnymi a technickými kapacitami, ktorý sa bude musieť prispôsobiť novým požiadavkám digitalizácie v rámci systému e-fakturácie. Nízka úroveň digitalizácie a limitované finančné aj personálne kapacity, predstavujú pre danú kategóriu podnikov brzdnú silu v procese zavádzania e-fakturácie a značnú technickú výzvu.

Nasledujúca tabuľka 5 približuje ilustratívny príklad odhadovanej administratívnej záťaže v hodinách, spojenej so zavedením e-fakturácie pre mikropodnik. Zoznam činností zahŕňa jednorazové činnosti súvisiace s úvodnou implementáciou systému e-fakturácie (registrácia, štúdium manuálov, úprava vnútorných procesov podniku), ako aj opakované ročné činnosti (vystavovanie a kontrola e-faktúr). Ilustratívny príklad umožňuje identifikovať časové nároky na mikropodnik a vytvára základ pre posúdenie efektívnosti implementácie e-fakturácie z hľadiska administratívnych kapacít konkrétneho podniku.

Tab. č. 5: **Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - mikropodnik**

Oblasť	**Popis**	**Priradená kategória podľa metodiky***		**Frekvencia**	**Odhad času (min.) ****	**Odhad času (hod.) ****
Registrácia do IS EFA		Získanie prístupu, overenie identity, aktivácia konta	Zápis/aktualizácia údajov v registri/ evidencii	Jedno-razovo	30 min.	0,5 hod.
Štúdium manuálov		Zoznámenie sa s procesom, formátom XML, postupom odoslania, štúdium materiálov	Oboznámenie sa s reguláciou	Jedno-razovo	60 min.	1 hod.
Úprava vnútorných procesov podniku		Prispôsobenie zaužívaných procesov požiadavkám e-fakturácie	Zmena vnútorných procesov	Jedno-razovo	120 min.	2 hod.
Medzisúčet - jednorazové činnosti					210	3,5 hod.
Manuálne vystavenie e-faktúry		Administratívny čas na vystavenie 35 e-faktúr ročne	Vypracovanie dokumentu, správy, potvrdenia, dokladu, zmluvy	ročne	1050 min. (35 e-faktúr x 30 min.)***	17,5 hod.
Kontrola dát		Monitoring údajov v e-faktúrach	Overenie súladu	ročne	45 min.	0,75 hod.
Medzisúčet - ročné činnosti				1095 min.		18,25 hod.
Spolu (čas)		**Časová administratívna záťaž**		**ročne + jedno-razovo**	**1305 min.**	**21,75 hod.**

Zdroj: Vlastné spracovanie

*Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, príloha č. 3[31]

**__Za účelom zabezpečenia objektívneho a porovnateľného prístupu ku kvantifikácii časovej administratívnej záťaže__ boli k jednotlivým činnostiam vyplývajúcim zo zavedenia systému e-fakturácie pre modelový podnik priradené najbližšie zodpovedajúce kategórie typických informačných povinností podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (príloha č. 3, účinná od 1. 10. 2023). Jednotná metodika bola v danom prípade použitá výlučne na účely objektívneho stanovenia časových odhadov jednotlivých činností. Koeficienty frekvencie stanovené predmetnou metodikou sa zámerne neuplatňujú, keďže cieľom analýzy je určiť časovú administratívnu záťaž modelového podniku v absolútnych hodinách, nie vykonať komplexný výpočet podľa plného postupu predmetnej metodiky.

[31] MH SR. 2023. Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov. Dostupné na: https://www.economy.gov.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty?csrt=16372543184588541503

***V praxi sa môžu vyskytnúť prípady, v ktorých je čas potrebný na manuálne vystavenie e-faktúry nižší než 30 minút. Hodnota 30 minút použitá vo výpočte vychádza z Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov a bola zvolená s cieľom zabezpečiť metodickú konzistentnosť a porovnateľnosť odhadov naprieč všetkými činnosťami modelového podniku. Alternatívny nižší časový odhad by viedol k nižšej celkovej administratívnej záťaži, avšak nie je opretý o metodické ani empiricky overené vstupy, a preto nebol použitý pri výpočte.

Zavedenie povinnej e-fakturácie si vyžaduje získať prístup do informačného systému e-fakturácie (IS EFA) prostredníctvom registrácie, overenia identity a aktivácie používateľského konta. Tento úkon si v ilustratívnom príklade môže vyžiadať približne 0,5 hod. jednorazovo. Následne bude potrebné, aby sa podnikateľ alebo poverená osoba oboznámili s postupmi vytvárania e-faktúr, dátovou štruktúrou XML a procesom ich odosielania cez portál e-fakturácie. Tento krok zahŕňa štúdium dostupných manuálov a v ilustratívnom príklade sa odhaduje na 1 hod. jednorazovo. V súvislosti so zavedením e-fakturácie bude mikropodnik musieť upraviť svoje vnútorné procesy tak, aby zabezpečil správne vystavovanie, prijímanie a archiváciu elektronických faktúr v súlade s požiadavkami systému IS EFA. Táto jednorazová úprava zahŕňa napríklad revíziu existujúcich pracovných postupov, nastavenie nových zodpovedností a zabezpečenie súladu s legislatívou. Odhadovaný čas na túto činnosť v ilustratívnom príklade je približne 2 hod. Pri fakturácii bude mikropodnik povinný vystavovať aj prijímať e-faktúry v štruktúrovanom formáte XML. Keďže modelový podnik 1 nevyužíva účtovný/ERP systém, fakturácia nebude prebiehať automatizovane. Mikropodnik musí faktúru najprv vytvoriť vo fakturačnom nástroji (napr. online), exportovať ju do požadovaného formátu XML, následne nahrať do služby Digitálny poštár a po odoslaní si ju opätovne stiahnuť vo formáte PDF na účely zaúčtovania. Tento postup vytvára výrazne vyšší objem manuálnych úkonov. Časová náročnosť na jednu faktúru sa v ilustratívnom príklade odhaduje na 30 minút. Pri 35 vystavených faktúrach ročne to predstavuje približne 17,5 hod. administratívnej práce navyše. Okrem toho mikropodnik musí kontrolovať správnosť údajov a overovať, či boli faktúry správne prijaté a potvrdené systémom. V ilustratívnom príklade môže táto kontrolná činnosť zabrať približne 0,75 hod. ročne. Celková časová administratívna záťaž spojená s prevádzkou e-fakturácie sa tak v ilustratívnom príklade pohybuje okolo 21,75 hod.

Nasledujúca tabuľka predstavuje ilustratívny príklad finančnej záťaže spojenej so zavedením e-fakturácie v mikropodniku. Cieľom je priblížiť rozsah možných nákladov pre mikropodnik, vynaložených na zabezpečenie technických a odborných požiadaviek súvisiacich s vystavovaním a spracovaním e-faktúr. Analýza rozlišuje pravidelné mesačné náklady (napr. služby Digitálneho poštára, služby/podpora externého účtovníka) a ročné náklady (napr. poplatky za elektronický podpis či bezpečnostné prístupy).

Z finančného hľadiska môže mikropodnik čeliť dodatočným nákladom najmä na zabezpečenie služby Digitálneho poštára. Pre mikropodniky bez vlastného účtovného alebo ERP systému predstavuje využívanie Digitálneho poštára prakticky nevyhnutný spôsob odosielania e-faktúr prostredníctvom certifikovaných poskytovateľov. Táto služba môže predstavovať náklad približne 5 až 12 eur mesačne, teda 60 až 144 eur ročne.

Tab. č. 6: **Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - mikropodnik**

Oblasť	Popis	Frekvencia	Odhad nákladov**
Digitálny poštár	Certifikovaný poskytovateľ služby na zasielanie e-faktúr	mesačne	cca 5 - 12 eur/mesačne (cca 60 - 144 eur/ročne)***
Externý účtovník	Spracovanie/import XML dát/prípadné sťahovanie e-faktúr za klienta/podpora*	mesačne	cca 10 - 15 eur/mesačne (cca 120 - 180 eur/ročne)
Technické vybavenie	Elektronický podpis/bezpečnostné prístupy	ročne	cca 30 - 40 eur/účtovníkovi
Spolu (náklady)	**Finančná administratívna záťaž**	**ročne**	**cca 210 - 364 eur**

*Počas prechodného obdobia (2027 - 2030) sa očakáva súbežné zasielanie e-faktúr a kontrolného výkazu, čo znamená dočasné zdvojenie povinností v tomto prípade pre externého účtovníka, s čím sú spojené ďalšie poplatky.
**Odhad nákladov je realizovaný na základe prieskumu cenových ponúk s ohľadom na regionálne hľadisko a má výlučne ilustratívny charakter.[32]
***Finančné riaditeľstvo SR predpokladá, že predplatné aplikácie Digitálneho poštára nebude stáť viac ako je priemer v EÚ, teda od 5 eur - 12 eur mesačne.[33]
Zdroj: Vlastné spracovanie

Dodatočnou položkou sú služby externého účtovníka. Objem práce účtovníka (vrátane priebežnej technickej podpory pri riešení chýb) sa môže líšiť podľa toho, či mikropodnik vykoná niektoré úkony samostatne, napríklad sťahovanie e-faktúr z aplikácie Digitálneho poštára alebo ich nahrávanie. V takom prípade môže mikropodnik vyjednať nižšiu cenu za účtovné služby. Ak však tieto úkony ponechá na účtovníka, vzniká dodatočná opakovaná činnosť súvisiaca so sťahovaním a importom e-faktúr. Táto služba je v ilustratívnom príklade vyjadrená ako 10 až 15 eur mesačne, teda 120 až 180 eur ročne navyše k úhradám za účtovníka. Ďalším výdavkom sú technické náklady spojené s elektronickým podpisom a prístupovými oprávneniami (ilustratívne cca 30 až 40 eur). Finančná administratívna záťaž tak pre mikropodnik môže predstavovať 210 až 364 eur (v závislosti od rozsahu využívaných služieb účtovníka a rozsahu úkonov, ktoré vykonáva samotný mikropodnik).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre mikropodnik e-fakturácia predstavuje relatívne výraznú administratívnu a časovú záťaž v pomere k jeho veľkosti a obratu. Zavedenie systému si vyžaduje nové digitálne úkony, ktoré zatiaľ nie sú kompenzované znížením inej administratívy (napr. súbežné zasielanie e-faktúr a kontrolného výkazu počas prechodného obdobia 2027 - 2030, teda dočasné zdvojenie povinností v tomto prípade pre externého účtovníka, s čím sú spojené ďalšie poplatky). Najvýznamnejšími problémami sú ručné zadávanie údajov, zvýšené riziko chybovosti a potreba externej technickej podpory.

Na základe uvedeného možno celkovú administratívnu záťaž mikropodnikov hodnotiť ako vysokú. Vzhľadom na nízky počet faktúr a absenciu automatizácie ide o zvýšenú záťaž, ktorá znižuje efektivitu podnikania a môže vytvárať bariéru digitalizácie pre najmenšie podniky.

[32] https://uctovnajednotka.sk/cennik/
https://www.uctovnictvo-bb.eu/
https://vaseucto.sk/cennik-sluzieb/
https://pre.mvo.sk/ako-vedieme-uctovnictvo/dalsie-sluzby/
https://www.easystart.sk/cennik/
https://olympiaconsulting.sk/cennik-1/m12
[33] https://www.podnikajte.sk/pripravovane-zmeny-v-legislative/efaktura-od-1-1-2027-otazky-odpovede

3. Dopad na mikropodnik

Nasledujúce body sumarizujú hlavné oblasti dopadu implementácie e-fakturácie na mikropodniky:

- Výrazný relatívny nárast administratívnej záťaže (pre nízky počet faktúr).
- Riziko chýb pri ručnom zadávaní dát do systému.
- Potreba oboznámenia sa s procesom alebo podpory od externého účtovníka.
- Dodatočné finančné náklady pozostávajú najmä z nákladov na službu Digitálny poštár a prípadných poplatkov za opakované úkony účtovníka.

Z uvedeného je možné zhrnúť nasledujúce praktické odporúčania, ktoré môže mikropodnik prijať na zníženie administratívnej záťaže:

1. **Zaviesť jednoduchý fakturačný nástroj** – cloudová služba alebo nízkonákladový invoicing, ktorý podporuje export do XML alebo priamy upload do služby Digitálneho poštára – tým je možné znížiť čas potrebný na vystavenie e-faktúry.
2. **Minimalizovať manuálne kroky pre externého účtovníka -** dohodnutie procesu pravidelného exportu alebo importu údajov (napr. poskytovanie XML súborov, prípadne prístup do aplikácie Digitálneho poštára) môže znížiť počet manuálnych úkonov účtovníka a tým aj rozsah opakovaných poplatkov.
3. **Postupné zavádzanie základných digitálnych nástrojov** - pri raste počtu faktúr môže byť výhodné zvážiť prechod na jednoduchý fakturačný modul alebo nízkonákladový ERP systém, ktorý umožňuje automatizovanejšie spracovanie dát a obmedzuje ručné zadávanie údajov.

Najväčšou výzvou pre mikropodniky pri zavádzaní e-fakturácie je spomínaná nízka úroveň digitalizácie v kombinácii s obmedzenými kapacitami a absenciou interného IT zázemia. To zvyšuje ich závislosť od externých dodávateľov a účtovníkov. Navrhované praktické odporúčania pre mikropodnik sú preto zamerané na zjednodušenie fakturačných procesov prostredníctvom využitia už dostupných digitálnych nástrojov a efektívnej spolupráce s externým účtovníkom. Cieľom je začať minimalizovať manuálnu administratívu, znížiť náklady a naštartovať digitalizáciu podnikových procesov bez výraznej technologickej záťaže v budúcnosti.

Modelový príklad 2 - malý podnik s ERP systémom

- 30 zamestnancov,
- ročný obrat 4 000 000 eur,
- 650 vystavených faktúr ročne,
- používa účtovný a ERP systém,
- interná účtovníčka + ekonomické oddelenie.

1. Nové povinnosti po zavedení e-fakturácie

Po nadobudnutí účinnosti povinnej e-fakturácie bude musieť malý podnik:

- integrovať účtovný/ERP systém s IS EFA cez API rozhranie,
- vykonať overenie funkčnosti (testovanie XML schémy, kontrola validácie dát),
- vystavovať faktúry v ERP systéme, ktorý automaticky odosiela faktúry do systému e-faktúra.

Vzhľadom na využívanie účtovných a ERP systémov bude musieť malý podnik uskutočniť aktualizáciu používaného softvéru, ktorý môže byť pokrytý platnými licenciami keďže ide o aktualizácie vyplývajúce zo zmeny legislatívnych požiadaviek. Avšak, pri úpravách používaných účtovných a ERP systémov z hľadiska zaužívaných interných procesov podniku, môže byť vyžadovaný zložitejší technický zásah, ktorý bude predstavovať zvýšené jednorazové náklady pre malý podnik.

2. Administratívna záťaž (čas a náklady)

Malý podnik predstavuje kategóriu MSP, ktorá už disponuje základným účtovným alebo ERP systémom a má vytvorené minimálne administratívne zázemie - napríklad internú účtovníčku alebo malé ekonomické oddelenie. V prípade zavedenia povinnej e-fakturácie sa preto neočakáva zásadný problém s prispôsobením sa novej legislatíve, avšak implementácia systému si vyžiada jednorazové technické a organizačné opatrenia.

Tab. č. 7: **Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - malý podnik**

Oblasť	Popis	Frekvencia	Odhad nákladov*
Technická integrácia	Implementácia API, testovanie, úprava softvéru	jednorazovo	cca 800 - 1 500 € (IT služby alebo upgrade systému od externého dodávateľa)
Údržba a servis	Údržba softvéru, ročné aktualizácie a servisné poplatky	ročne	cca 200 - 400 € ročne
Spolu (náklady)	**Finančná administratívna záťaž**	**ročne + jednorazovo**	**cca 1000 - 1900 eur**

*Náklady spojené s integráciou API rozhrania, úpravou ERP systémov a náklady na údržbu systému/servisné poplatky sú vysoko individuálne, závisia od typu systému, zložitosti integrácie a existujúcej IT infraštruktúry v konkrétnom podniku. Keďže ide o služby realizované prevažne na mieru, vzhľadom na absenciu verejne dostupných cenníkov alebo štandardizovaných cien boli odhady odvodené na základe sekundárnych zdrojov a trhových benchmarkov.[34] Uvedené odhady nákladov majú orientačný a ilustratívny charakter a slúžia výlučne pre potreby ex-ante kvantifikácie administratívnych nákladov pre modelový malý podnik; nepredstavujú záväzné ani konečné trhové ceny predmetných služieb.
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka poskytuje ilustratívny príklad predpokladaných nákladov súvisiacich so zavedením a následnou prevádzkou systému e-fakturácie pre malý podnik. Uvádza ilustratívne jednorazové náklady na technickú integráciu ako aj možné opakované ročné výdavky na údržbu a servis. Cieľom ilustratívneho príkladu je poukázať na možnú finančnú záťaž, ktorú môže prechod na e-fakturáciu predstavovať pre malý podnik.

V prvej fáze bude musieť malý podnik zabezpečiť technickú integráciu svojho účtovného systému s informačným systémom e-fakturácie (IS EFA). Táto technická požiadavka môže byť

[34] https://www.partnersoft.sk/cennik-vyvoja-software/
https://www.inisoft.sk/cennik?
https://www.money.sk/konfigurator/
https://www.10101.sk/en/cennik
https://implemento.sk/balicky-podpory-odoo/

pokrytá platnými licenciami využívaného účtovného/ERP systému vzhľadom na to, že daná technická požiadavka vyplýva z legislatívnych zmien pre podnikateľov. Avšak, v prípade nutnosti úpravy používaných účtovných/ERP systémov z hľadiska ich prispôsobenia interným procesom daného podniku, môže byť potrebné realizovať ďalšie technické riešenie v daných systémoch. To zahŕňa úpravu softvéru, implementáciu API rozhrania a testovanie dátovej komunikácie medzi interným systémom a štátnym portálom. Táto jednorazová činnosť si už pravdepodobne vyžiada služby externého IT dodávateľa alebo upgrade existujúceho účtovného/ERP systému, pričom náklady sú v ilustratívnom príklade odhadnuté v rozpätí 800 až 1 500 eur. Z finančného hľadiska je potrebné počítať aj s ročnými prevádzkovými nákladmi spojenými s údržbou a aktualizáciou softvéru, ktoré sa v ilustratívnom príklade môžu pohybovať na úrovni 200 až 400 eur ročne. Tieto náklady pokrývajú servisné poplatky, technickú podporu a prípadné drobné úpravy systému. Finančné náklady na zavedenie e-fakturácie v malom podniku sú v tomto ilustratívnom príklade odhadované na 1000 - 1900 eur.

Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie poskytuje odhad časových kapacít, ktoré budú v prostredí malého podniku potrebné na úspešné zavedenie a následnú prevádzku systému e-fakturácie.

Tab. č. 8: **Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - malý podnik**

Oblasť	Popis	Priradená kategória podľa metodiky*	Frekvencia	Odhad času (min.) **	Odhad času (hod.) **
Interné školenie pracovníkov	2 - 3 osoby z ekonomického oddelenia	Oboznámenie sa s reguláciou	jednorazovo	270 min.	4,5 hod.
Úprava vnútorných procesov podniku	Prispôsobenie zaužívaných procesov požiadavkám e-fakturácie	Zmena vnútorných procesov	jednorazovo	540 min.	9 hod.
Kontrola systému	Komplexná ročná kontrola prenosu údajov, riešenie chýb, validácia a aktualizácia procesov	Overenie súladu	ročne	240 min.	4 hod.
Spolu (čas)	**Časová administratívna záťaž**		**ročne + jednorazovo**	**1050 min.**	**17,5 hod.**

* Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, príloha č. 3

****Za účelom zabezpečenia objektívneho a porovnateľného prístupu ku kvantifikácii časovej administratívnej záťaže** boli k jednotlivým činnostiam vyplývajúcim zo zavedenia systému e-fakturácie pre modelový podnik priradené najbližšie zodpovedajúce kategórie typických informačných povinností podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (príloha č. 3, účinná od 1. 10. 2023). Jednotná metodika bola v danom prípade použitá výlučne na účely objektívneho stanovenia časových odhadov jednotlivých činností. Koeficienty frekvencie stanovené predmetnou metodikou sa zámerne neuplatňujú, keďže cieľom analýzy je určiť časovú administratívnu záťaž modelového podniku v absolútnych hodinách, nie vykonať komplexný výpočet podľa plného postupu predmetnej metodiky.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Implementácia e-fakturácie bude pravdepodobne vyžadovať aj interné školenie pracovníkov ekonomického oddelenia (napríklad 2 až 3 osoby), ktoré bude zamerané na nové postupy pri vystavovaní a odosielaní faktúr prostredníctvom e-fakturačného systému a vyplývajúce zmeny v pôvodných zaužívaných podnikových procesoch. V ilustratívnom príklade uvádzame odhadovaný čas školenia približne 4,5 hod., čo predstavuje len menšiu dočasnú administratívnu záťaž. Úprava vnútorných procesov v malom podniku reflektuje

nutnosť prispôsobiť zaužívané postupy tak, aby zabezpečili správnu implementáciu e-fakturácie v súlade s legislatívou. Tento proces je tiež jednorazový a v ilustratívnom príklade sa odhaduje na 9 hodín práce, čo odráža komplexnosť potrebných zmien. Po technickom zavedení nového systému e-fakturácie, bude musieť podnik zabezpečovať kontrolu správnosti prenosov údajov, riešenie prípadných chýb, validáciu údajov, prípadne zmenu vnútorných procesov. Táto činnosť zabezpečuje dlhodobú funkčnosť a spoľahlivosť systému a v ilustratívnom príklade sa odhaduje na 4 hodiny ročne.

Pre malý podnik, ktorý využíva vlastný alebo prispôsobený účtovný/ERP systém a pracuje s vyšším počtom faktúr, nemusí byť použitie samotnej aplikácie Digitálneho poštára postačujúce. Tento nástroj nemusí umožňovať plnú integráciu do interných procesov, automatizované spracovanie údajov ani prepojenie s existujúcimi postupmi. Aby malý podnik zachoval efektivitu a kontinuitu svojich digitálnych procesov, praktickejším riešením bude pravdepodobne API integrácia vo vlastnom softvéri alebo prostredníctvom úprav dodávateľského ERP riešenia.[35]

Celkovo možno konštatovať, že pre malý podnik e-fakturácia predstavuje vyšší jednorazový zásah do existujúcich podnikových procesov, no po implementácii sa proces fakturácie stáva do veľkej miery automatizovaným. V dlhodobom horizonte má používanie e-fakturácie pre malý podnik potenciál znižovať administratívne náklady, pričom sa očakáva zníženie chybovosti a časových nárokov, keďže počiatočné náklady sa vyrovnajú úsporami z efektívnejšej prevádzky.

3. Dopad na malý podnik

Nasledujúce body sumarizujú hlavné oblasti dopadu implementácie e-fakturácie na malé podniky:

- Vyššia jednorazová finančná záťaž pri implementácii systému.
- Po zavedení však automatizácia minimalizuje administratívne úkony.
- Celková záťaž je relatívne nízka vzhľadom na objem fakturácie a technické možnosti.
- Vzniká výhoda v podobe automatizovaného prepojenia s účtovníctvom, nižšej chybovosti a následnej úspory času v dlhodobom horizonte.

Z uvedeného je možné zhrnúť praktické odporúčania, ktoré môže malý podnik realizovať na zníženie administratívnej záťaže:

1. **Zabezpečiť včasnú technickú integráciu s IS EFA -** v spolupráci s dodávateľom softvéru overiť kompatibilitu systému a pripraviť testovaciu prevádzku, minimalizovať manuálne zadávanie údajov.
2. **Nepodceniť školenie interných pracovníkov z ekonomického oddelenia** - pre zvládnutie obsluhy systému bez potreby neustálej externej podpory.
3. **Zaviesť interné kontrolné mechanizmy -** predchádzanie chybám a dodatočnej práci.
4. **Optimalizovať interné procesy -** investícia do modernizácie účtovného/ERP systému môže znížiť časovú a personálnu náročnosť podnikania a využiť dlhodobé prínosy digitalizácie.

[35] Odhadovaná cena aplikácie Digitálneho poštára je 5–12 eur mesačne, čo však zrejme bude platiť pre jednoduché použitie s nízkym objemom dokladov. Pri malých podnikoch možno očakávať vyšší poplatok, nakoľko cena bude pravdepodobne rásť s počtom spracovaných faktúr. Keďže presná cenotvorba zatiaľ nie je známa, nie je možné spoľahlivo odhadnúť, aké náklady by táto služba predstavovala pre malý podnik.

Pre modelový malý podnik predstavuje technický zásah vyplývajúci zo zavedenia systému e-fakturácie významnú jednorazovú investíciu. Nemenej dôležitá je však aj potreba prechodu na rozsiahlejšie automatizované procesy. Navrhované praktické odporúčania pre modelový malý podnik sa preto zameriavajú na predchádzanie zbytočnej administratívnej záťaže prostredníctvom včasnej technickej prípravy, posilnenia interných kapacít a modernizácie procesov. Cieľom je pre malý podnik zabezpečiť efektívnu a udržateľnú implementáciu e-fakturácie s minimálnou závislosťou od externej podpory.

Modelový príklad 3 - stredný podnik

- 180 zamestnancov,
- ročný obrat 25 000 000 eur,
- 6000 vystavených faktúr ročne,
- využíva plnohodnotné ERP systémy,
- interné účtovné a ekonomické oddelenie (3 - 5 pracovníkov),
- napojenie na iné systémy: sklad, logistika, CRM, HR.

1. Požiadavky po zavedení e-fakturácie

Po nadobudnutí účinnosti povinnej e-fakturácie bude musieť stredný podnik:

- prispôsobiť interný ERP systém na komunikáciu s IS EFA (cez API rozhranie),
- vykonať technickú úpravu softvéru a testovanie dátovej štruktúry XML,
- zaviesť interné kontrolné mechanizmy - validácia údajov pred odoslaním,
- zabezpečiť automatizované spracovanie prijatých e-faktúr (obeh dokladov, účtovanie, párovanie s objednávkami).

2. Administratívna záťaž (čas a náklady)

V prípade stredného podniku, ktorý disponuje vlastným IT oddelením a využíva rozsiahly ERP systém, bude proces zavedenia e-fakturácie komplexnejší, ale pravdepodobne zvládnuteľný v rámci interných kapacít. Takýto podnik bude musieť zabezpečiť analýzu a projekt prípravy integrácie, v rámci ktorej zhodnotí dopady novej legislatívy na existujúce informačné toky a procesy v podniku. Táto fáza si v ilustratívnom príklade môže vyžiadať 8,5 hod. práce interných odborníkov alebo externého partnera, prípadne obojstrannej spolupráce. Najnáročnejšiu fázu z hľadiska jednorazovej časovej investície predstavuje fáza implementácie a úpravy interných procesov a systému. Táto fáza zahŕňa technickú integráciu riešenia systému e-fakturácie do používaného ERP systému, úpravu interných procesov a vypracovanie súvisiacej internej dokumentácie. Výsledkom je zavedenie nového procesného štandardu v danom podniku, pričom v ilustratívnom príklade si táto fáza môže vyžadovať 9 hod. jednorazovej práce.

Tab. č. 9: **Ilustratívny príklad časovej záťaže zavedenia e-fakturácie - stredný podnik**

Oblasť	Popis	Priradená kategória podľa metodiky*	Frekvencia	Odhad času (min.)	Odhad času (hod.)
Analýza a príprava na e-fakturáciu	Štúdium legislatívy, technických požiadaviek, posúdenie dopadov na procesy	Oboznámenie sa s reguláciou	jednorazovo	270 min.	4,5 hod.
		Overenie súladu		240 min.	4 hod.
Implementácia a úprava interných procesov a systému	Technická integrácia, procesné úpravy, aktualizácia procesov	Zmena vnútorných procesov	jednorazovo	540 min.	9 hod.
Interné zaškolenie a prijatie do praxe	Školenie používateľov, interná komunikácia, vysvetlenie postupov	Oboznámenie sa s reguláciou	jednorazovo	270 min.	4,5 hod.
Medzisúčet - jednorazové činnosti				**1320 min.**	**22 hod.**
Priebežná prevádzka systému	Kontroly správnosti prenosu údajov, riešenie chýb, reporting	Evidencia a vedenie dokumentácie	mesačne	240 min.	4 hod. (48 hod./ročne)
Administratívny čas navyše	Monitoring, reporting, komunikácia s FS SR	Poskytnutie súčinnosti	mesačne	210 min.	3,5 hod. (42 hod./ročne)
Medzisúčet - ročné činnosti			**ročne**	**5400 min.**	**90 hod.**
Spolu (čas)	**Časová administratívna záťaž**		**ročne + jednorazovo**	**6720 min.**	**112 hod.**

* Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov, príloha č. 3[25]

****Za účelom zabezpečenia objektívneho a porovnateľného prístupu ku kvantifikácii časovej administratívnej záťaže** boli k jednotlivým činnostiam vyplývajúcim zo zavedenia systému e-fakturácie pre modelový podnik priradené najbližšie zodpovedajúce kategórie typických informačných povinností podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (príloha č. 3, účinná od 1. 10. 2023). Jednotná metodika bola v danom prípade použitá výlučne na účely objektívneho stanovenia časových odhadov jednotlivých činností. Koeficienty frekvencie stanovené predmetnou metodikou sa zámerne neuplatňujú, keďže cieľom analýzy je určiť časovú administratívnu záťaž modelového podniku v absolútnych hodinách, nie vykonať komplexný výpočet podľa plného postupu predmetnej metodiky.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Po technickej implementácii bude nutné zorganizovať interné školenie pre zamestnancov ekonomického a IT oddelenia, ktoré je v ilustratívnom príklade odhadované na približne 4,5 hod. Školenie by malo byť zamerané na porozumenie novým procesom spracovania faktúr, validácie dát a komunikácie s Finančnou správou SR. Cieľom tejto fázy je zabezpečiť plynulý prechod do novej praxe a minimalizovať chybovosť pri spracovaní údajov. Počas bežnej prevádzky systému sa očakáva, že podnik bude musieť mesačne venovať ilustratívnym

odhadom 4 hodiny kontrolám správnosti prenosov údajov, riešeniu chýb a prípadným reportom. Okrem toho sa v ilustratívnom príklade predpokladá mesačne 3,5 hod. administratívnej práce navyše, najmä v oblasti monitorovania, komunikácie s Finančnou správou SR a riešenia neštandardných situácií, ktoré sa v podnikateľskej praxi vyskytujú.

Potreba upraviť a pripojiť ERP systém na informačný systém e-fakturácie (IS EFA) predstavuje technicky náročnejší krok, ktorý si v prípade zásahu do existujúcich interných procesov vyžiada podstatne vyššiu investíciu do vývoja, testovania a nasadenia riešenia v spolupráci s dodávateľom softvéru. Na ilustratívnom príklade pre modelový stredný podnik sa odhadujú predpokladané dodatočné náklady v rozsahu od približne 500 až 1 500 eur, v závislosti od rozsahu požadovaných úprav, zložitosti integrácie, charakteru procesov v podniku a samozrejme aj od cenovej kategórie využívaného ERP systému. V pesimistickom scenári, ktorý predpokladá väčší zásah do systému, rozsiahlejšie testovanie a tým aj vyššie časové nároky na integrátorov požiadaviek, sa môžu náklady vyšplhať nad 1 500 eur. Naopak, ak by postačovala len štandardná legislatívna aktualizácia ERP systému (tzv. „krabicové riešenie“), táto úprava by mohla byť zabezpečená už do cca 500 eur, prípadne byť súčasťou bežných licenčných a servisných poplatkov dodávateľa, a teda by pre podnik nepredstavovala výraznú dodatočnú investíciu (prípadne aj nulovú investíciu).

Tab. č. 10: **Ilustratívny príklad finančnej záťaže zavedenia e-fakturácie - stredný podnik**

Oblasť	Popis	Frekvencia	Odhad nákladov*	
Úprava ERP systému a napojenie na IS EFA	Vývoj, testovanie, nasadenie (v spolupráci s dodávateľom softvéru)	jednorazovo	Optimistický scenár (update tzv. „krabicových“ riešení)	do cca 500 €
			Realistický scenár (mierne úpravy + integrácia)	od cca 500 - cca 1500 €
			Pesimistický scenár (viac testovania, väčšie zásahy)	od cca 1500 € vyššie
Náklady na údržbu a podporu	Servisný poplatok za údržbu API a aktualizácie ERP	ročne	od cca min. 200 € vyššie	
Spolu (náklady)	**Finančná administratívna záťaž**	**ročne + jednorazovo**	**v rozpätí od 700 € vyššie**	

*Náklady spojené s úpravou ERP systémov a náklady na údržbu systému/servisné poplatky sú vysoko individuálne, závisia od typu systému, zložitosti integrácie a existujúcej IT infraštruktúry v konkrétnom podniku. Keďže ide o služby realizované prevažne na mieru, vzhľadom na absenciu verejne dostupných cenníkov alebo štandardizovaných cien boli odhady odvodené na základe sekundárnych zdrojov a trhových benchmarkov.[4] Uvedené odhady nákladov majú orientačný a ilustratívny charakter a slúžia výlučne pre potreby ex-ante kvantifikácie administratívnych nákladov pre modelový stredný podnik; nepredstavujú záväzné ani konečné trhové ceny predmetných služieb.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Okrem jednorazových výdavkov je potrebné počítať aj s pravidelnými ročnými nákladmi na údržbu a podporu systému - najmä na servisné poplatky súvisiace s údržbou API, aktualizáciami ERP a technickou podporou. Tieto náklady sa v ilustratívnom príklade odhadujú približne od min. 200 eur ročne a viac, v závislosti od rozsahu využívaných služieb a zmluvných podmienok s dodávateľom softvéru.

Pre stredný podnik s plnohodnotným a často vysoko prispôsobeným ERP systémom, prepojením na sklad, logistiku či CRM a vysokým objemom fakturácie nemusí byť využívanie

samotnej aplikácie Digitálneho poštára v praxi postačujúce.[36] Pri tisíckach dokladov ročne by samostatné používanie aplikácie Digitálneho poštára na zasielanie e-faktúr (bez prepojenia na vlastný účtovný/ERP systém) mohlo viesť k výraznému procesnému spomaleniu a nárastu manuálnej administratívy. Z tohto dôvodu môže byť preto pre stredný podnik praktickejšie využiť API integrácie pre zasielanie a prijímanie e-faktúr v rámci existujúceho ERP systému alebo jeho úpravy dodávateľom.

Na základe ilustratívneho príkladu možno predpokladať, že celková finančná administratívna záťaž spojená so zavedením e-fakturácie v strednom podniku sa bude výrazne líšiť v závislosti od rozsahu zásahu do existujúceho ERP systému:

- **Optimistický scenár**, teda minimálna úprava alebo aktualizácia „krabicového" riešenia môže predstavovať náklady približne 700 €, pozostávajúce z jednorazovej úpravy systému do cca 500 € a následnej ročnej údržby od min. 200 €.
- **Realistický scenár**, ktorý zahŕňa mierne prispôsobenie ERP systému a integráciu na IS EFA, môže predstavovať finančnú záťaž v rozpätí približne 700 - 1 700 € (jednorazovo 500 - 1 500 € + ročná údržba min. od 200 €).
- **Pesimistický scenár**, pri ktorom sa predpokladajú rozsiahlejšie zásahy do systému a vyššia potreba testovania, môže predstavovať náklady nad 1 700 € (jednorazové náklady od 1 500 € + ročná údržba min. od 200 €).

Z uvedeného ilustratívneho príkladu vyplýva, že finančné administratívne náklady na implementáciu a následnú údržbu e-fakturácie pre stredný podnik sa môžu pohybovať v rozmedzí od približne 700 € do niekoľkých tisíc eur, v závislosti od zložitosti úprav a rozsahu poskytovaných služieb dodávateľom ERP riešenia. Významnejší finančný dopad by mohol nastať v prípade podnikov so staršími alebo vysoko prispôsobenými ERP systémami, kde je integrácia technicky náročnejšia a vyžaduje individuálny zásah dodávateľa softvéru. V takýchto prípadoch môže byť pesimistický scenár relevantný, najmä pri potrebe rozsiahleho testovania a úprav interných procesov.

Pre stredný podnik je teda hlavnou výzvou technická a procesná adaptácia, nie kapacitná. Vďaka internému IT zázemiu, digitalizovaným procesom a skúsenosťami so zavádzaním rôznych technických riešení je síce administratívna záťaž relatívne zvládnuteľná, avšak implementácia si vyžaduje jednorazové investície a dlhodobú koordináciu medzi zainteresovanými oddeleniami.

3. Dopad na stredný podnik

Hlavné oblasti dopadu implementácie e-fakturácie na stredné podniky sumarizujú nasledovné body:

- Vysoká počiatočná finančná záťaž (náklady na IT integráciu, testovanie a školenie).
- Po implementácii je však proces plne automatizovaný - nízka manuálna záťaž.

- Vznikajú výhody zníženia chybovosti v dátach, zefektívnenia vnútorných procesov, rýchlejšieho spracovania prijatých faktúr, lepšej pripravenosti na budúce daňové audity a digitalizáciu DPH.

[36] Odhadovaná cena aplikácie Digitálneho poštára je 5–12 eur mesačne, čo však zrejme bude platiť pre jednoduché použitie s nízkym objemom dokladov. Pri stredných podnikoch možno očakávať vyšší poplatok, nakoľko cena bude pravdepodobne rásť s počtom spracovaných faktúr. Keďže presná cenotvorba zatiaľ nie je známa, nie je možné spoľahlivo odhadnúť, aké náklady by táto služba predstavovala pre stredný podnik.

- Vznikajú nevýhody vyplývajúce z jednorazového zásahu do ERP systému (potreba koordinácie s IT dodávateľom) a časovo náročného obdobia so zvýšenou administratívnou prácou pri migrácii procesov a dát.

Z uvedeného je možné určiť praktické odporúčania, ktoré by stredný podnik mohol realizovať pre zníženie administratívnej záťaže:

1. **Zriadiť interný projektový tím -** pripraviť plán implementácie s jasnými zodpovednosťami, zmapovať dopady na existujúce procesy pred kontaktom s dodávateľom účtovného/ERP systému.
2. **Zamerať sa na využitie štandardizovaných riešení v ERP systémoch -** predchádzať zbytočnému vývoju už existujúcich riešení, ak to nie je nevyhnutne potrebné.
3. **Cielenie školení na relevantné úlohy -** vytvoriť interný návod pre opakované použitie v podniku.
4. **Automatizovať testovanie a mesačné kontroly** - správnosť prenosu faktúr.
5. **Zaviesť prehľadný interný systém na evidenciu chýb** - následná komunikácia s IT oddelením.
6. **Plánovanie servisu a údržby systému na ročnej báze** - využiť možnosť ročnej kontroly ako súčasť zmluvy s externým dodávateľom.

Technické zásahy predstavujú významnú časť nákladov vyplývajúcich zo zavedenia systému e-fakturácie pre modelový stredný podnik. Navrhované praktické odporúčania tak smerujú najmä k zníženiu nákladov spojených s technickými zásahmi do využívaných účtovných/ERP systémov a zároveň k optimalizácii celého procesu implementácie e-fakturácie. Cieľom navrhnutých praktických odporúčaní je minimalizovať administratívnu záťaž podniku nielen počas prechodného obdobia, ale aj v rámci jeho bežnej prevádzky.

Zhodnotenie vplyvu zavedenia e-fakturácie na MSP z hľadiska nákladov

Zavedenie povinnej e-fakturácie prinesie pre MSP dodatočné jednorazové implementačné náklady aj priebežné prevádzkové výdavky, pričom ich výška sa výrazne líši podľa veľkosti a úrovne digitalizácie podniku. Nasledujúca tabuľka porovnáva administratívnu záťaž zavedenia e-fakturácie pre uvedené modelové príklady podnikov podľa veľkostnej kategórie MSP.

Tab. č. 11: **Porovnanie administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie modelových podnikov podľa veľkostnej kategórie**

Kritérium	Mikropodnik	Malý podnik	Stredný podnik
Počet zamestnancov	3	30	180
Ročný obrat (€)	150 000	4 000 000	25 000 000
Počet vystavených faktúr/rok	35	650	6 000
Používanie ERP systému	Nie	Áno (základný)	Áno (plnohodnotný)
Jednorazová záťaž (implementácia)	Elektronický podpis, technická podpora (cca 30 - 40 €)	Integrácia API cca 800 - 1 500 €)	Integrácia ERP (od cca 500 € vyššie)
Ročné prevádzkové náklady navyše	cca 210 - 364 €	cca 200 - 400 €	od cca min. 200 € vyššie
Ročný čas navyše (administratíva)	cca 21,75 hod.	cca 17,5 hod.	cca 42 hod.
Relatívna administratívna záťaž	veľmi vysoká (vzhľadom na veľkosť)	mierna	nízka (v pomere k veľkosti)
Automatizácia procesov	žiadna	čiastočná	vysoká
Kľúčové riziko	Ručné zadávanie, chybovosť	Kompatibilita softvéru	Náklady na IT integráciu
Dlhodobý prínos	**Nízky**	**Stredný**	**Vysoký (efektivita, digitalizácia)**

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z porovnania troch modelových podnikov vyplýva, že dopad zavedenia systému e-fakturácie bude výrazne rozdielny v závislosti od veľkosti podniku, úrovne digitalizácie, technických kapacít a od konkrétneho spôsobu, ktorý si podnik zvolí na integráciu e-fakturácie do svojich procesov. Z uvedeného porovnania administratívnej záťaže pre jednotlivé modelové podniky môžeme konštatovať nasledovné:

Mikropodniky budú niesť **najvyššiu relatívnu administratívnu záťaž**, a to napriek nízkym absolútnym nákladom. Kľúčovým problémom je absencia ERP systému a nízka miera automatizácie, čo vedie k nutnosti ručného spracovania faktúr, vyššej chybovosti a zvýšenej časovej náročnosti. Implementačné náklady sú síce nízke, no v pomere k ich kapacitám a obratu predstavujú významnú záťaž.

Malé podniky čelia **mierne vyššej jednorazovej záťaži** pri integrácii systému, najmä kvôli technickým požiadavkám a potrebe zabezpečiť kompatibilitu softvérových riešení. V porovnaní s mikropodnikmi však majú základnú infraštruktúru pre digitalizáciu a môžu v dlhodobom horizonte profitovať z efektívnejších procesov.

Stredné podniky nesú najvyššie jednorazové náklady, spojené s pokročilou ERP integráciou. Vzhľadom na ich rozsah činností, existujúce digitalizačné kapacity a počet spracovaných faktúr však ide o **proporcionálne najnižšiu administratívnu záťaž**. V ich prípade môže byť zavedenie e-fakturácie považované za investíciu s vysokou návratnosťou, vedúcu k optimalizácii procesov, zníženiu administratívneho zaťaženia a k ešte vyššej úrovni digitalizácie.

Ex-ante analýza ukazuje, že e-fakturácia bude mať regresívny dopad. Najviac teda zaťaží najmenšie podniky, ktoré majú zároveň najmenšiu schopnosť absorbovať nové legislatívne a technické požiadavky. Z tohto dôvodu by mala byť implementácia sprevádzaná podpornými

opatreniami zameranými najmä na mikropodniky, ako sú školenia, technická pomoc alebo dočasné výnimky.

4.2 Vplyv administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie na podnikateľské prostredie z pohľadu MSP

Nasledujúca analýza ilustratívne vyčísľuje dodatočné administratívne náklady, ktoré vzniknú mikro, malým a stredným podnikom v dôsledku zavedenia e-fakturácie. Ilustratívny výpočet vychádza z predpokladaného časového zaťaženia na podnik (modelové hodnoty) a z priemerných pracovných nákladov 15,25 €/hod.[37] Do hodnotenia sú zahrnuté len náklady spojené s ročnou prevádzkou (časová administratívna záťaž a ročné prevádzkové výdavky), bez započítania jednorazových implementačných investícií. Pre mikropodniky a malé podniky sú uvedené výsledky pre minimálny a maximálny odhad prevádzkových nákladov (rozpätie nákladov). Pre stredné podniky je použitý uvedený minimálny údaj.

Tab. č. 12: **Východiskové parametre pre ilustratívny výpočet dodatočných administratívnych nákladov pre MSP**

Kategória podniku	Abs. počet (r. 2024)	Ročné prevádzkové náklady navyše/1 podnik	Ročný čas administratívy navyše/1 podnik	Hod. sadzba
Mikropodniky	667 872	cca 210 - 364 €	21,75 hod.	15,25 €
Malé podniky	13 386	cca 200 - 400 €	17,5 hod.	
Stredné podniky	2 679	od cca min. 200 € vyššie	42 hod.	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zohľadnené boli kategórie MSP podľa ich počtu v slovenskom podnikateľskom prostredí. Výsledkom analýzy je ilustratívny odhad celkového ročného finančného a časového dopadu zavedenia e-fakturácie na segment MSP.

Tab. č. 13: **Ilustratívny výpočet ročných časových nákladov (čas × sadzba × počet) pre MSP**

Kategória podniku	Ročný čas (h) x sadzba (€)	Náklad na podnik	Abs. počet (r. 2024)	Celkové ročné časové náklady
Mikropodniky	21,75 × 15,25	331,69 €	667 872	221 526 463,68 €
Malé podniky	17,5 × 15,25	266,88 €	13 386	3 572 455,68 €
Stredné podniky	42 x 15,25	640,50 €	2 679	1 715 899,50 €
Spolu časové náklady				**226 814 818,86 €**

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z ilustratívneho výpočtu ročných časových nákladov spojených so zavedením e-fakturácie pre MSP vyplýva, že **najväčšiu časovú záťaž nesú mikropodniky**, ktorých vysoký počet spôsobuje, že na ne pripadá až **98 % celkových časových nákladov sektora MSP**. Menšie, avšak stále významné dopady sú viditeľné pri malých podnikoch, zatiaľ čo stredné podniky majú vďaka vyššej úrovni digitalizácie a automatizácie relatívne nižšiu záťaž. V ilustratívnom

[37] Podľa údajov zo Štatistického úradu SR zverejnených v publikácii Úplné náklady práce v SR v roku 2023, v sekcii „N - Administratívne a podporné služby“, divízii „82 Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti“ išlo v roku 2023 o celkové hodinové náklady vo výške 15,25 eura. ŠÚ SR. 2023. Úplné náklady práce v SR v roku 2023. Dostupné na: https://h7.cl/1ikHk

výpočte sa **ročné časové náklady MSP** spojené s implementáciou a správou e-fakturácie odhadujú na približne **226,8 mil. € ročne**.

Tab. č. 14: **Ilustratívny výpočet ročných prevádzkových nákladov navyše pre MSP**

Kategória podniku	Abs. počet (r. 2024)	Minimálny odhad	Maximálny odhad	Celkové ročné prevádzkové náklady navyše (€)	
				Minimálny odhad	Maximálny odhad
Mikropodniky	667 872	667 872 × 210 €	667 872 × 364 €	140 253 120 €	243 105 408 €
Malé podniky	13 386	13 386 × 200 €	13 386 × 400 €	2 677 200 €	5 354 400 €
Stredné podniky	2 679	2 679 × 200 €		535 800 €	
Spolu	**683 937**	**Spolu ročné prevádzkové náklady navyše**		**Minimálny odhad**	**Maximálny odhad**
				143 466 120 €	**248 995 608 €**

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ilustratívny výpočet ročných prevádzkových nákladov navyše spojených so zavedením e-fakturácie pre jednotlivé kategórie MSP zahŕňa náklady na aplikáciu Digitálneho poštára (najmä pre mikropodniky), licencie, servis, technickú podporu a prípadné úpravy ERP systémov. Najväčšiu časť dodatočných nákladov opäť tvoria **mikropodniky**, ktoré z dôvodu svojho počtu a nízkej úrovne automatizácie a digitalizácie predstavujú až takmer **98 % celkových prevádzkových výdavkov**. Naopak, malé a stredné podniky majú vďaka využívaniu ERP systémov a lepšej digitalizácii nižšie jednotkové aj celkové náklady. Celkovo sa **ročné prevádzkové náklady navyše** pre sektor MSP ilustratívne odhadujú v rozmedzí **143,5 až 249,0 mil. €**, v závislosti od rozsahu integrácie a technických požiadaviek jednotlivých podnikov.

Tab. č. 15: **Ilustratívny výpočet ročnej časovej záťaže pre MSP**

Kategória podniku	Abs. počet (r. 2024)	Ročný čas administratívy navyše/1 podnik	Celková ročná časová záťaž v hodinách (všetky podniky)
Mikropodniky	667 872	21,75 hod.	14 526 216
Malé podniky	13 386	17,5 hod.	234 255
Stredné podniky	2 679	42 hod.	112 518
Spolu celková ročná časová záťaž			14 872 989

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z ilustratívneho výpočtu ročnej časovej záťaže vyplývajúcej zo zavedenie e-fakturácie môžeme konštatovať, že najväčšiu časovú záťaž nesú **mikropodniky**, ktoré spolu vytvoria až **97,7 % z celkového objemu časovej záťaže** pre sektor MSP. To znova odráža ich vysoký počet a nižšiu mieru digitalizácie procesov. **Malé a stredné podniky** síce strávia na podnik individuálne viac času správou e-fakturácie, no vzhľadom na ich nižší počet je ich celkový príspevok k administratívnej záťaži relatívne malý. V ilustratívnom výpočte predstavuje zavedenie e-fakturácie pre celý sektor MSP dodatočnú **ročnú administratívnu záťaž vo výške približne 14,9 milióna hodín**.

Tab. č. 16: **Súhrnný prehľad celkových administratívnych dopadov na MSP**

Rozpätie odhadu	Časové náklady (všetky MSP)	Prevádzkové náklady (všetky MSP)	Spolu (čas+prevádzka)
Minimálny odhad	226 814 818,86 €	143 466 120,00 €	370 280 938,86 €
Maximálny odhad	226 814 818,86 €	248 995 608,00 €	475 810 426,86 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka sumarizuje **celkové ročné administratívne dopady zavedenia e-fakturácie** pre celý sektor MSP v dvoch scenároch - minimálnom a maximálnom odhade. Pri uvažovaní s cenou administratívnej práce 15,25 €/hod., sa celkový ročný finančný dopad zavedenia e-fakturácie pre všetky MSP odhaduje na **370 - 476 mil. €,** pričom **časové náklady** (administratívne úkony, kontrola faktúr, správa údajov) tvoria **približne dve tretiny celkovej záťaže**, zatiaľ čo **prevádzkové náklady** (aplikácia Digitálny poštár, licencie, technická podpora, IT úpravy) predstavujú zvyšnú tretinu. Tieto hodnoty predstavujú **ilustratívny odhad dopadov na celý sektor MSP** pri plnom zavedení systému e-fakturácie, pričom **skutočné náklady sa môžu líšiť v závislosti od miery digitalizácie, podpory zo strany štátu a technickej pripravenosti podnikov**.

Proces zavedenia e-fakturácie vytvára významnú kumulatívnu administratívnu záťaž na úrovni celého podnikateľského prostredia, ktorá sa v najbližších rokoch premietne najmä do segmentu najmenších podnikov. Napriek tomu, že systém e-fakturácie môže priniesť dlhodobé úspory v efektivite a automatizácii, **krátkodobý až strednodobý dopad bude pre MSP dominantne negatívny**, a preto je nevyhnutné zvážiť zmierňujúce opatrenia zo strany štátu. Tieto opatrenia môžu znížiť očakávaný dopad na podnikateľské prostredie, pričom dlhodobo prispejú k rýchlejšej adopcii systému. Výsledky ex-ante analýzy poukazujú na potrebu cielenej podpory najmenších podnikateľov, napríklad prostredníctvom jednoduchých softvérových riešení (prípadne aj bezplatných pre mikropodniky s veľmi nízkym objemom faktúr), školení a dostatočného prechodného obdobia, aby sa minimalizoval krátkodobý negatívny dopad a urýchlil dlhodobý prínos digitalizácie, ktorý zavedenie e-fakturácie môže priniesť.

Metodická poznámka k určeniu počtu dotknutých subjektov

V Kalkulačke nákladov podnikateľského prostredia[38], ktorá bola súčasťou materiálu k návrhu zákona o zavedení e-fakturácie, predkladateľ uvažoval s počtom **530 726 dotknutých subjektov**. Tento počet zahŕňa **všetky podnikateľské subjekty registrované pre daň podľa § 7 a § 7a zákona č. 222/2004 Z. z., platiteľov dane a zdaniteľné osoby**, bez rozlíšenia podľa veľkostných kategórií podnikov. Z uvedeného údaja preto nie je možné presne určiť, aký podiel predstavujú mikro, malé a stredné podniky. V danom počte dotknutých subjektov sú totiž zahrnuté aj veľké podniky a potenciálne aj subjekty, ktoré nespadajú do definície MSP.

Z tohto dôvodu bola v rámci tejto analýzy zvolená ilustratívna kvantifikácia dopadov na základe známych počtov jednotlivých kategórií MSP v slovenskej ekonomike. Ďalším dôvodom použitia počtov jednotlivých kategórií MSP je skutočnosť, že hoci podľa novej legislatívy **budú platitelia DPH povinní e-faktúry vystavovať aj prijímať, prijímať**

[38] NR SR. 2025. Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dostupné na: https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=10507

e-faktúry bude musieť vedieť aj každá právnická osoba a každý podnikateľ, ktorý je zdaniteľnou osobou (právnické osoby, živnostníci, slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci, prenajímatelia nehnuteľností). Na túto novú povinnosť budú musieť teda reagovať aj podnikatelia, ktorí nie sú platitelia DPH, avšak sú zdaniteľnými osobami, čo aj pre nich predstavuje dodatočné časové a finančné náklady.

Zvolený postup tak umožňuje zachytiť možné rozdiely v dopadoch na jednotlivé kategórie MSP, ktoré sa odlišujú technologickou pripravenosťou, mierou digitalizácie a dostupnosťou interných zdrojov na implementáciu systému e-fakturácie. Metodika pritom pokrýva aj MSP, ktoré nie sú povinné e-faktúry vystavovať, ale sú povinné ich prijímať, a na ktoré má implementácia systému e-fakturácie taktiež časové a finančné dopady.

Ak by sa namiesto počtu všetkých MSP použil počet 530 726 dotknutých subjektov, ktorý uvádza predkladateľ, **celkové odhadované náklady by boli nižšie približne o 20 - 25 %** (pomerný rozdiel medzi 530 726 a 683 937 je približne 22,4 %), keďže by išlo o menší počet subjektov než celkový počet MSP. Zároveň by sa tým **mierne znížil aj odhad celkového časového zaťaženia**, ale relatívne rozloženie dopadov (dominancia mikropodnikov) by zostalo zachované. Na druhej strane, predkladateľov údaj o dotknutých subjektoch **nezohľadňuje štruktúru podnikov podľa veľkosti**, a teda môže viesť k podhodnoteniu/nadhodnoteniu dopadov. [39]

4.3 Očakávané prínosy zavedenia e-fakturácie pre MSP

Zavedenie systému e-fakturácie okrem nákladov prináša aj viaceré potenciálne prínosy, pričom kľúčovým z nich je podpora nevyhnutnej digitálnej transformácie podnikateľského prostredia na Slovensku. Vzhľadom na technologický vývoj a smerovanie verejnej správy sa digitalizácia stáva neoddeliteľnou súčasťou podnikania, ktorej sa podniky budú musieť prispôsobiť. E-fakturácia tento proces výrazne urýchli (aj vynúti), najmä prostredníctvom zefektívnenia fakturačných operácií, úspory času a zvýšenia automatizácie, pričom rozsah prínosov bude závisieť od miery pripravenosti a technologickej úrovne jednotlivých MSP, ale aj od podpory zo strany štátu.

Pre **stredné podniky** sú očakávané **vysoké dlhodobé prínosy**, najmä v podobe zefektívnenia fakturačných procesov, automatizácie spracovania údajov, zníženia chybovosti a lepšej kontroly cash-flow.

Malé podniky môžu dosiahnuť **stredné prínosy**, ak dôjde k úspešnej integrácii s existujúcimi ERP systémami a automatizácii. Výsledkom bude zníženie časovej náročnosti a administratívnych chýb.

[39] Odhad je možné doplniť aj o orientačnú analýzu databázy subjektov, pri ktorých sa podarilo spárovať tržby s IČO (výber z Registra organizácií ŠÚ SR a dostupné finančné výkazy). Z pôvodných 275 055 záznamov (40 % všetkých subjektov) bolo v rámci MSP úspešne spárovaných 88 % IČO. Pričom 48 % z nich dosahovalo tržby ≥ 50 000 €, čo predstavuje 116 462 podnikov. Aplikáciou tohto podielu na celý sektor MSP vzniká orientačný odhad 328 191 MSP, ktoré by mohli byť registrované na DPH alebo spadať do povinnosti vystavovať e-faktúry. Ide však iba o čiastkový a metodicky neúplný odhad, keďže databáza nezahŕňa všetky podniky a pracuje s menej ako polovicou MSP, pri ktorých bolo možné spárovať údaje o tržbách a IČO.

Mikropodniky budú **profitovať najmenej**. Ich nízka úroveň digitalizácie a vysoká manuálna záťaž znamená, že systém pre nich bude pravdepodobne zatiaľ skôr bremenom ako prínosom, ak im nebude poskytnutá adekvátna podpora zo strany štátu.

4.4 Limity ex-ante analýzy kvantifikácie administratívnej záťaže zavedenia e-fakturácie pre MSP

Pri predkladanej ex-ante analýze zavedenia systému e-fakturácie je potrebné uviesť aj limity hodnotenia administratívnej záťaže na MSP. Keďže ide o ex-ante analýzu, nie je možné využiť konkrétne údaje o prevádzkových nákladoch, časovej náročnosti a zmene správania sa podnikov po zavedení systému e-fakturácie v slovenskom podnikateľskom prostredí. Ex-ante analýza vychádza z modelových odhadov, ktoré sú založené na predpokladoch a scenároch odrážajúcich rozdielne parametre jednotlivých zvolených modelových príkladov MSP.

Rovnako dôležité je spomenúť, že výsledky analýzy sú vysoko citlivé na budúce technické a procesné zmeny - ak sa v priebehu implementácie systému e-fakturácie objavia dodatočné úpravy informačného systému (IS EFA), API rozhrania, legislatívy či digitálnej infraštruktúry, tieto zmeny môžu výrazne zmeniť skutočnú administratívnu záťaž MSP. Tieto technické a procesné zmeny predstavujú najkritickejší faktor ovplyvňujúci výšku administratívnej záťaže, a to z hľadiska času aj finančných nákladov. Slovenské podnikateľské prostredie je charakterizované častými legislatívnymi zmenami, vysokou mierou regulačnej neistoty a relatívne nízkou úrovňou digitalizácie mikro a malých podnikov. Tieto faktory by v procese implementácie mohli spôsobiť vznik neočakávaných dodatočných nákladov či časových posunov, ktoré daná ex-ante analýza nezohľadňuje.

Zvolené tri modelové príklady síce umožňujú porovnanie na účely ex-ante analýzy, avšak nenahrádzajú variabilitu reálneho podnikateľského prostredia, a to najmä konkrétne odlišnosti v odvetviach, v úrovni digitalizácie, v štruktúre fakturačných procesov či v kapacite IT a personálneho zázemia. Predložené odhady ex-ante analýzy tak môžu byť optimistické alebo konzervatívne, než aké bude skutočné administratívne zaťaženie MSP po zavedení systému e-fakturácie do praxe.

5 Výsledky konzultácií so zástupcami MSP/s podnikateľskými subjektmi

V rámci **medzirezortného pripomienkového konania**[40] k návrhu zákona o povinnej elektronickej fakturácii (UV-27790/2025), ktoré trvalo od 30. júla 2025 do 19. augusta 2025, bolo predložených **255 pripomienok**, z toho **103 zásadných**. Do pripomienkovania sa zapojilo viacero relevantných inštitúcií a reprezentatívnych organizácií podnikateľského prostredia - **Slovak Business Agency (SBA)**, **Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)**, **Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)**, **Slovenská aliancia moderného obchodu (SAMO)**, **Americká obchodná komora v SR (AmCham)**, **Klub 500**, ako aj **Slovenská banková asociácia.**

Získané podnety tvoria dôležitý podklad pre hodnotenie reálnych vplyvov na podnikateľské prostredie, najmä z pohľadu MSP, ktoré budú povinnosť elektronickej fakturácie implementovať ako prvé a často bez interných IT kapacít.

5.1 Kľúčové pripomienky Slovak Business Agency

SBA ako hlavná inštitúcia na podporu malého a stredného podnikania v SR predložila **pripomienky** k návrhu zákona, ktorých spoločným menovateľom je potreba:

- **zabrániť goldplatingu**,
- **zabezpečiť dostatočný čas na prípravu MSP,**
- a **zachovať dobrovoľnosť** e-fakturácie pre vnútroštátne transakcie, pokiaľ to nie je povinné podľa európskej legislatívy.

Rozsah povinnej e-fakturácie

„Žiadame obmedziť povinnú elektronickú fakturáciu výlučne na cezhraničné dodania a B2G transakcie. Pre vnútroštátne dodania by mala zostať e-fakturácia dobrovoľná.“ (Čl. I body 26-29)

SBA zdôraznila, že smernica Rady (EÚ) 2025/516 stanovuje možnosť, nie povinnosť, rozšíriť elektronickú fakturáciu na domáce dodania. Slovensko sa podľa SBA rozhodlo uplatniť rozšírenú verziu povinnosti nad rámec EÚ (tzv. goldplating), čím by sa podnikateľom uložili administratívne a technické povinnosti nad rámec európskych požiadaviek.

Termíny účinnosti a pripravenosť MSP

„Navrhované termíny účinnosti sú neprimerané. MSP nedostávajú dostatok času na adaptáciu a testovanie systémov, hoci ide o zásadný zásah do ich každodennej prevádzky“ (Čl. VI).

SBA upozornila, že zavedenie systému už od 1.1.2027 je v predstihu pred termínom podľa EÚ legislatívy (1.7.2030) o viac ako tri roky. To by mohlo viesť k duplicitným nákladom,

[40] Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (legislatívny proces č. LP/2025/396), dostupné na portáli Slov-Lex: https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/396

chaotickému prechodu a zvýšenej chybovosti. Navrhla preto zosúladenie s harmonogramom EÚ a odporučila realizovať pilotné obdobie minimálne 12 mesiacov pred plnou účinnosťou.

Kompenzačné a sprievodné opatrenia

„Zákon by mal obsahovať mechanizmy, ktoré vyvážia nové povinnosti podnikateľov - napríklad prístup k dátam, skrátené lehoty na vrátenie DPH alebo daňové zvýhodnenia."

SBA poukázala na potrebu, aby štát podnikateľom poskytol bezplatný e-fakturačný nástroj, ako aj jasne stanovené benefity pre tých, ktorí sa zapoja do systému.

Nedostatočné zohľadnenie analýzy dopadov

SBA upozornila, že v doložke vplyvov chýba kvantifikácia nákladov na implementáciu systému pre MSP a že neboli vyčíslené očakávané prínosy. Navrhla doplniť analýzu nákladov podľa kategórií podnikateľov (mikro, malé, stredné) a vyhodnotiť návratnosť investícií.

Ministerstvo financií SR (MFSR) pripomienky neakceptovalo. Argumentovalo potrebou pripraviť slovenských podnikateľov na systém e-fakturácie vopred, aby sa „nezavádzali naraz všetky zmeny až v roku 2030". Podľa MFSR je skoršie zavedenie výhodné pre podnikateľské prostredie a umožní plynulejší prechod na európsky rámec.

5.2 Pripomienky ďalších podnikateľských subjektov

Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)

APZD predložila 8 zásadných pripomienok, najmä k povinnosti oznamovania údajov o faktúrach, kybernetickej bezpečnosti a kapacite štátneho systému:

- žiadala **predĺžiť lehotu na vystavenie a odoslanie faktúry z 10 na 15 dní**[41],
- požadovala, aby boli **údaje prenášané len raz (cez PEPPOL)** bez duplicitného hlásenia Finančnej správe,
- upozornila na potrebu **zriadiť bezpečnostné štandardy (ISO/IEC 27001)** pre spracovanie dát.

Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ SR)

RÚZ podala 12 zásadných pripomienok, v ktorých:

- požadovala **zverejnenie detailného plánu implementácie**,
- upozornila, že návrh **nemá určené merateľné ukazovatele (KPI)**,
- žiadala doplniť **mechanizmus spätnej väzby z pilotnej fázy** a
- kritizovala, že neboli vyhodnotené **alternatívne varianty riešenia** (napr. dobrovoľný režim pre MSP).

RÚZ zároveň upozornila **na potrebu prechodného obdobia bez uplatňovania sankcií,** pričom táto pripomienka bola zo strany MF SR čiastočne akceptovaná.

[41] V prechodnom období do 30.6.2030 zostáva ponechaná lehota na vyhotovenie faktúry 15 dní z pôvodne navrhovaných 10 dní.

Slovenská aliancia moderného obchodu (SAMO)

SAMO predložila 6 zásadných pripomienok, najmä:

- potrebu **jasne definovať výnimky pre retailové siete s vysokým objemom B2C faktúr**,
- zaviesť **postup pri výpadkoch centrálneho systému**,
- požadovala **technické testovanie minimálne 12 mesiacov pred ostrou prevádzkou**.

Americká obchodná komora v SR (AmCham Slovakia)

AmCham poukázala na **duplicitné povinnosti** (oznamovanie údajov dodávateľom aj odberateľom), žiadala ich zrušenie a navrhla **zahrnúť do zákona prechodné obdobie bez sankcií** na 6 mesiacov od účinnosti.

Klub 500

Klub 500 sa sústredil na **disproporčný dopad na veľké priemyselné podniky**, ktoré majú vlastné ERP systémy. Žiadal, aby sa **zohľadnila interoperabilita s existujúcimi platformami SAP, Oracle a iné**, a aby **nebolo povinné používať iba štátne API rozhranie**.

Slovenská banková asociácia

Asociácia upozornila na **nejasnosti v oblasti archivácie e-faktúr a dátovej integrity**, ako aj na potrebu:

- **jasnej zodpovednosti za správnosť údajov**,
- **definovania formátu časovej pečiatky**,
- a **rozšírenia lehoty na archiváciu nad rámec 10 rokov**.

5.3 Vyhodnotenie pripomienok a postoj predkladateľa

Z celkového počtu 255 pripomienok bolo:

a) **95 akceptovaných**,
b) **37 čiastočne akceptovaných**,
c) a **123 neakceptovaných**.

Akceptované boli prevažne **technické pripomienky** - napríklad spresnenie odkazov na smernicu EÚ, doplnenie prechodných ustanovení a legislatívno-technických opráv. **Zásadné návrhy SBA, RÚZ, APZD a SAMO týkajúce sa harmonogramu, goldplatingu a dobrovoľnosti e-fakturácie pre vnútroštátne dodania neboli akceptované.**

5.4 Zhrnutie výsledkov konzultácií

Konzultácie so zástupcami podnikateľských subjektov jednoznačne ukázali:

1. **jednotný nesúhlas** s plošným a predčasným zavedením e-fakturácie,
2. **požiadavku na pilotné testovanie** a bezplatný prístup pre MSP,
3. potrebu **zreálniť termíny** a zosúladiť ich s rámcom EÚ,
4. a potrebu **doplniť kompenzačné mechanizmy** pre podnikateľov.

Záverom možno konštatovať, že hoci predkladateľ deklaruje záujem o digitalizáciu DPH a boj proti daňovým únikom, väčšina zásadných pripomienok podnikateľského sektora, vrátane Slovak Business Agency, nebola prijatá. Návrh tak v aktuálnej podobe **predstavuje riziko predčasného a administratívne náročného zavedenia systému e-fakturácie**, s **neprimeraným dosahom na MSP**, ktoré sú jadrom slovenského hospodárstva. MF SR záznamom vo vyhodnotení MPK deklarovalo, že niektoré návrhy budú predmetom následného interného posúdenia pri tvorbe vykonávacích predpisov a technických špecifikácií systému e-fakturácie.

6 Návrhy alternatívnych riešení a zmierňujúcich opatrení

Na základe **právnej a vecnej analýzy (kap. 1)**, **identifikovaných problémov (kap. 2)**, **medzinárodného porovnania a best practices (kap. 3)**, **predbežného merania vplyvov (kap. 4)** a **výsledkov konzultácií so zástupcami podnikateľov (kap. 5)** sa formulujú nasledujúce alternatívne riešenia a zmierňujúce opatrenia. Ich cieľom je reflektovať pripomienky podnikateľských združení, odporúčania z praxe EÚ a metodické zásady testu MSP podľa Jednotnej metodiky (bod 7.3).

Vzhľadom na významný rozsah pripravovanej zmeny a jej potenciálne dopady na MSP je vhodné, aby bol proces zavádzania systému elektronickej fakturácie nastavený postupne, predvídateľne a v súlade s európskym právom. **Cieľom navrhovaných alternatívnych riešení je zmierniť administratívne a finančné zaťaženie podnikateľov, zabezpečiť dostatočný čas na technickú a organizačnú adaptáciu a zabrániť tzv. gold-platingu,** t. j. prijímaniu prísnejších povinností, než vyžaduje legislatíva EÚ.

Navrhované opatrenia vychádzajú z analýzy pripomienok podnikateľských združení, z porovnania skúseností členských štátov EÚ a z cieľa zabezpečiť, **aby slovenské podniky - najmä MSP - neboli nadmerne znevýhodnené počas prechodného obdobia rokov 2027 - 2030.** Zámerom je umožniť plynulý a dobrovoľný prechod na elektronickú fakturáciu, pri ktorom sa zohľadní technická pripravenosť subjektov, princíp proporcionality a finančná únosnosť zavedenia systému. Pri návrhu týchto opatrení sa vychádza zo skúseností členských štátov EÚ, ktoré elektronickú fakturáciu zavádzali postupne, v niekoľkých etapách a s dôrazom na podporu MSP. Krajiny ako Taliansko, Poľsko, Francúzsko či Slovinsko dosiahli úspech vďaka dlhšiemu testovaciemu obdobiu, dostupnosti bezplatných nástrojov, jasnej metodickej podpore a priebežnej komunikácii s podnikateľským sektorom.

Tab. č. 17: **Odporúčania pre legislatívne, organizačné a technické nastavenie systému elektronickej fakturácie v SR**[42]

Poradie	Odporúčanie	Stručný opis alternatívneho riešenia
1	**Zachovať dobrovoľný režim do 1. júla 2030**	Systém od 1.1.2027 do 30.6.2030 by mal byť len testovací; povinnosť by sa mala zaviesť až po preverení fungovania, v súlade so smernicou ViDA a bez gold-platingu.
2	**Umožniť postupné a dobrovoľné zapájanie podnikov**	Podniky sa môžu zapojiť bez sankcií; skoršie zapojenie odporúčané pre technicky pripravené subjekty.
4	**Prepojenie e-fakturácie s bankami**	Umožniť automatizáciu platieb z e-faktúr a integráciu s internet bankingom, čím sa znižuje chybovosť a administratíva.
5	**Predĺžiť testovaciu fázu na min. 24 mesiacov**	Dobrovoľná a nesankčná prevádzka aspoň v rokoch 2026 - 2028 na overenie stability, interoperability a pripravenosti softvérov.
6	**Zriadiť metodické a technické centrum**	Jednotné kontaktné miesto (helpdesk), metodické usmernenia, sandbox, register doručovacích služieb a pravidlá bezpečnosti.
7	**Zverejniť otvorené technické špecifikácie v predstihu**	API a CIUS SR publikovať min. 12 mesiacov pred rozšírením povinností; vrátane pravidiel validácie podľa EN 16931.
8	**Zohľadniť rozdielnu pripravenosť odvetví**	Povinnosť po roku 2028 rozšíriť len na technicky pripravené sektory; ostatné ponechať dobrovoľné do 2030.

[42] Odporúčania boli formulované v nadväznosti na ešte neschválenú novelu zákona o DPH.

9	**Finančné stimuly pre dobrovoľné zapojenie**	Podporiť pilotných používateľov daňovým bonusom, rýchlejšími vratkami DPH, poradenskými službami či znížením administratívy.
10	**Zjednodušiť pravidlá pre nízke hodnoty a opravy**	Umožniť zjednodušené faktúry mimo EN 16931 pri malých sumách a interných opravách, aby sa predišlo nadmernej byrokracii.
11	**Priebežne vyhodnocovať dopady pred plošným zavedením**	MF SR a SBA majú v rokoch 2027-2030 hodnotiť náklady a pripravenosť MSP; povinnosť zaviesť až po preukázaní fungovania systému.
12	**Zaviesť KPI a ex-post hodnotenie**	Stanoviť ukazovatele (počet MSP v systéme, incidenty, čas spracovania, metodické návody) a každoročne zverejňovať hodnotiacu správu.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Navrhované opatrenia vytvárajú rámec pre postupné, technologicky a ekonomicky realistické zavádzanie systému e-fakturácie v súlade so smernicou ViDA. Ich implementácia umožní **znížiť riziko gold-platingu, podporí digitalizáciu účtovných procesov a zabezpečí, že slovenské MSP budú mať rovnaké podmienky ako podniky v iných členských štátoch EÚ.** Úspech reformy bude závisieť od kvality pilotnej fázy, transparentnosti technických špecifikácií a priebežného hodnotenia KPI v spolupráci so zástupcami MSP. Zavedením týchto opatrení sa môže Slovensko zaradiť medzi krajiny, ktoré realizovali digitálnu transformáciu správy DPH bez negatívnych dopadov na konkurencieschopnosť MSP.

Záver

Reforma elektronickej fakturácie predstavuje jednu z najvýznamnejších zmien slovenského daňového systému za posledné desaťročie. Výsledky testu MSP potvrdzujú, že hoci elektronická fakturácia môže priniesť dlhodobé prínosy v podobe efektívnejšej správy daní, rýchlejšieho spracovania dokladov, zníženia rizík daňových únikov, ako aj zníženia administratívnej záťaže po plánovanom zrušení povinnosti podávať kontrolný výkaz, jej úspech bude závisieť predovšetkým od spôsobu implementácie, technickej pripravenosti systému a miery odbornej podpory pre podnikateľský sektor.

Test ukazuje, že podniky už dnes vo výraznej miere využívajú účtovné softvéry a digitálne procesy, avšak prechod na e-faktúru predstavuje jednorazové investície, procesné zmeny a zvýšené požiadavky na IT integráciu. Najväčšiu záťaž pocítia najmä mikro a malé podniky, ktoré nemajú kapacitu na rýchlu úpravu systémov alebo implementáciu API rozhraní. Test MSP upozorňuje aj na riziká prerušenia fakturácie pri technických incidentoch doručovacích služieb, čo môže mať dopad na prevádzkovú kontinuitu podnikania.

Kľúčovým zistením je potreba jasnej metodiky, stabilných technických štandardov, funkčného testovacieho prostredia a dostupného bezplatného nástroja pre vystavovanie e-faktúr. Bez týchto prvkov môže dôjsť k oslabeniu dôvery podnikateľov a k zvyšovaniu administratívnych nákladov, najmä v prvých rokoch implementácie.

Povinnosť elektronickej fakturácie nadobudne účinnosť 1. januára 2027, o 3,5 roka skôr ako to ustanovuje právo EÚ, pričom rok 2026 bude predstavovať dobrovoľnú testovaciu fázu, v ktorej si podnikatelia budú môcť overiť technické nastavenia, kompatibilitu svojich účtovných systémov a samotný proces doručovania faktúr.

Podniky v rámci testu MSP opakovane zdôrazňujú význam dobrovoľného režimu počas prechodného obdobia do polovice roka 2030, dlhšej samotnej testovacej fázy, kompatibility s bankovými službami, ako aj potrebu plynulej komunikácie zo strany štátu. Zároveň požadujú účinný koordinačný mechanizmus medzi MF SR, Finančnou správou SR, NASES, vývojármi softvéru a profesijnými združeniami.

Skúsenosti európskych aj mimoeurópskych krajín potvrdzujú, že najúspešnejšie systémy e-fakturácie sú tie, ktoré zavádzajú povinnosti postupne, s dostatočným časom na prípravu, stabilnými technickými štandardmi a otvorenou infraštruktúrou. Zároveň platí, že systém musí byť pre podniky prakticky využiteľný - nie iba administratívnou povinnosťou.

Slovensko má vďaka smernici ViDA priestor zaviesť moderný systém e-fakturácie bez nadmerného zaťaženia MSP. Povinné plošné zavedenie by malo byť až výsledkom riadneho overenia pripravenosti systému a podnikateľského sektora, podporené merateľnými ukazovateľmi (KPI) a pravidelným ex-post hodnotením.

Ak by boli odporúčania testu MSP premietnuté do legislatívneho a implementačného rámca, Slovensko by sa mohlo zaradiť medzi krajiny, ktoré reformu e-fakturácie zvládli spôsobom prinášajúcim ekonomickú efektívnosť, digitálnu modernizáciu a vysokú dôveru podnikateľov v služby štátu.

Zoznam zdrojov

Európska legislatíva a oficiálne dokumenty

1. **Smernica Rady 2006/112/ES** o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty,
2. **Smernica Rady 2010/45/EÚ** z 13. júla 2010, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o pravidlá fakturácie.
3. **Európskeho parlamentu a Rady 2014/55/EÚ** z 16. apríla 2014 o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní.
4. **Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1870** z 16. októbra 2017 o uverejnení odkazu na európsku normu EN 16931-1 a zoznam vyhovujúcich syntaxí.
5. **Smernica Rady (EÚ) 2025/516 z 11. marca 2025,** ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o pravidlá DPH v digitálnom veku **-** VAT in the Digital Age **(ViDA).**
6. **Európska komisia - DG TAXUD (2024): Study and Reports on the VAT Gap in the EU:** 2024 Final Report
7. **Oznámenie Komisie: „Small Business Act" pre Európu.** SEK(2008) 2101, SEK(2008) 2102.
8. **Odporúčanie Komisie 2003/361/ES** o definícii mikropodnikov, malých a stredných podnikov.

Slovenská legislatíva a strategické dokumenty

1. **Zákon č. 222/2004 Z. z.** o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.
2. **Návrh novely zákona o DPH (UV-27790/2025).**
3. **Zákon č. 215/2019 Z. z.** o elektronickej fakturácii vo verejnom obstarávaní.
4. **Zákon č. 563/2009 Z. z.** o správe daní (daňový poriadok).
5. **Zákon č. 305/2013 Z. z.** o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon o eGovernmente).
6. **Zákon č. 431/2002 Z. z.** o účtovníctve.
7. **Zákon č. 290/2016 Z. z.** o podpore malého a stredného podnikania.
8. **Vyhláška MF SR č. 31/1993 Z. z. o správe daní.**
9. **Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 301/2024 Z. z.**, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 31/1993 Z. z. o správe daní, v znení neskorších predpisov.
10. **Programové vyhlásenie vlády SR 2023 - 2027.**
11. **Plán obnovy a odolnosti SR - Komponent 17: Digitálne Slovensko.**
12. **Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov**, schválená uznesením vlády SR č. 24/2015 v znení uznesení č. 513/2015, č. 76/2016, č. 234/2021, č. 383/2022 a č. 479/2023.

Medzinárodné zdroje a odborné štúdie

1. **OECD (2023): Tax Administration 2023 - Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies.** Dostupné na: Tax Administration 2023 | OECD
2. **OECD (2022): Tax Administration 3.0 and Electronic Invoicing - Initial Findings and Future Directions.** Dostupné na: Tax Administration 3.0 and Electronic Invoicing | OECD

3. **World Bank (2024): Business Ready 2024 (B-READY): Measuring Business Regulations.**
   Dostupné na: Business Ready
4. **UNCTAD (2024): Digital Economy Report 2024 - Cross-border Data Flows and Development.** Geneva: United Nations.
   Dostupné na: Digital Economy Report 2024 | UN Trade and Development (UNCTAD)
5. **European Commission (2024): eInvoicing Country Factsheets - Overview of Member States' Implementation.**
   Dostupné na: Explore the 2024 eInvoicing Country Factsheets - European Commission
6. **DG TAXUD (2023): Digital Reporting Requirements - Summary of Public Consultation Results.**
   Dostupné na: VAT in the digital age
7. **European Commission (2023): eGovernment Benchmark Report 2023.**
   Dostupné na: eGovernment Benchmark 2023 | Shaping Europe's digital future

Národné analýzy, pripomienky a odborné stanoviská

1. **Pripomienky a stanoviská k návrhu zákona o povinnej e-fakturácii (UV-27790/2025):** Slovak Business Agency (2025), Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (2025), Republiková únia zamestnávateľov (2025), Slovenská aliancia moderného obchodu (2025), Americká obchodná komora v SR (2025), Klub 500 (2025), Slovenská banková asociácia (2025). Dostupné na: Legislatívny proces - UV-27790/2025
2. **Finančné riaditeľstvo SR (2024):** ***IS EFA - Konceptuálny zámer a technická dokumentácia***. Dostupné na: SU_137_MD_IS-EFA_04092018.pdf
3. **Ministerstvo financií SR (2025):** ***Vyhlásenie k návrhu zákona UV-27790/2025.*** Dostupné na: 189810_subor.pdf

Webové a štatistické zdroje

1. https://taxation-customs.ec.europa.eu
2. https://peppol.eu
3. https://www.agenziaentrate.gov.it
4. https://www.podatki.gov.pl/ksef
5. https://www.impots.gouv.fr
6. https://faceb2b.gob.es
7. https://onlineszamla.nav.gov.hu
8. https://www.fina.hr
9. https://nemhandel.dk
10. https://www.tieke.fi
11. https://uctovnajednotka.sk/cennik/
12. https://www.uctovnictvo-bb.eu/
13. https://vaseucto.sk/cennik-sluzieb/
14. https://pre.mvo.sk/ako-vedieme-uctovnictvo/dalsie-sluzby/
15. https://www.easystart.sk/cennik/
16. https://olympiaconsulting.sk/cennik-1/m12
17. https://www.podnikajte.sk/pripravovane-zmeny-v-legislative/efaktura-od-1-1-2027-otazky-odpovede

18. Ministerstvo hospodárstva SR. 2023. Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov. Dostupné na: https://www.economy.gov.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty?csrt=16372543184588541503

19. Štatistický úrad SR. 2023. Úplné náklady práce v SR v roku 2023. Dostupné na: https://h7.cl/1ikHk